

JONG•NEWS

www.jongbaueren.lu

LËTZEBUERGER JONGBAUEREN A JONGWËNZER
SERVICE COOPÉRATION A.S.B.L.

INHALT

Edito	2
Rechenschaftsberichte	3 – 19
Interview Marcel Scheidweiler	20 – 27
Sensibilisierung	28 – 31
Unterstützung	32 – 35
Finanzaufkommen 2015	36
Der Verwaltungsrat	36
Dank an die Spender	36

Editio

Zesummenaarbecht

Vun deem Zäitpunkt un, wou d'Iddi vun engem Projet opkënnt, bis zu deem Moment, wou dësse Projet realiséiert ass, brauch et Zäit, Energie, Ausdauer a vill Mënschen, déi sech op déi eng oder aner Aart a Weis engagéieren. E Projet ka just realiséiert ginn, wann et en Zesummeschaffe gëtt. Dës Zesummeschaffe konnte mer an deem vergaangene Joer erëm op en Neits op eng wonnerbar Manéier erliewen.

E puer Projekte konnten ëmgëssat ginn. Sou huet äis d'Madame Dr. Antoinette Kapinga d'lescht Joer an der Zentral am Centre Convict besicht. D'Madame

Kapinga huet an eisem Numm de Kooperationsprojet **Optimisation des activités éducatives et humanitaires des communautés locales des Soeurs de Sainte Marie** am Kongo (RDC) evaluéiert. Et ass eng Freet ze héieren an ze gesinn, datt dësse Projet gelongen ass an datt d'Liewe vu ville Beneficiairë verbessert a beräichert ka ginn! Déi gutt Zesummenaarbecht an de Wonsch sech weider fir d'landwirtschaftlech Bevëlkerung ze engagéieren huet eis Relatioun mat de Partner an de Beneficiairë gefestegt an ech sinn iwwerzeegt, datt mer och an der Zukunft wäertvoll Projekten am Kongo (RDC) kënnen realiséieren.

E weidere Projet, dee – schonn – fäerdeg ass, ass deen zu Zambélé (Burkina Faso), wou mer d'Realisatioun an den **Ausbau vun der Infrastruktur vun der Primärschoul** garantéiert hunn. Desweidere sinn néideg Infrastrukture fir d'Waasserversuergung realiséiert ginn. Mat ganz vill Engagement sinn déi lokal Autoritéiten, a ganz besonnesch de Responsabel vum Projet, den Abbé Jean-Marie Konkobo, un d'Aarbecht gaangen a konnten de Projet nach virum eigentlechen Ofschlossdatum zu Enn bréngen. Och hei ginn et schonn e puer nei Iddie fir mat de Partner weider Projekten an d'Liewen ze ruffen.

Am Burkina Faso hu mer eise grousser Projet CTAA. Mir stinn am stännege Kontakt an am Dialog mat AMUS, eisem Partner aus dem Süden, an och mam Kooperationsministär fir eng weider Phas am Projet CTAA, dem **Centre Technique d'Amélioration de la Traction Asine**, ze preparéieren. Et ass sécherlech keen einfache Wee, bedéngt duerch d'Dimensioun vum dësem Projet, awer, och hei ass et d'Zesummenaarbecht, déi d'Basis vum eisem Wierke bedeit. D'Liewensqualitéit vu ganz ville Beneficiairë konnt verbessert ginn an och an Zukunft wäert de Projet CTAA zum Wuel vum der landwirtschaftlecher Bevëlkerung am Burkina Faso bäidroen.

Eng gutt Zesummenaarbecht konnte mer 2015 och op de **Burkina Days**, am Kader vum der Foire Agricole, zu Ettelbréck erliewen.

E Beispill vun enger fruchtbare Zesummenaarbecht stellt deen an de Joren 2012 - 2015 realiséierte Projet am Kongo duer

Verschieden ONGen an Associatiounen hu sech zesummegeë, fir als Unitéit de Burkina Faso mat senger Bevëlkerung a senger Kultur virzestellen. Och verschidde Projekte konnte virgestallt ginn, dat Ganzt an enger flotter Ambiance, ganz am Sënn vum der Tradition vum Burkina Faso. Mir all freeën äis schonn op weider gemeinsam Aktiounen!

Eis Aktioun **100 Kassine fir de Burkina Faso** wor e groussen Erfolleg! Eng grouss Freet konnte mer den 22. Dezember 2015 erliewen, wou am CTAA zu Imasgo déi 100 Kassinen offiziell un

d'Verantwortlech vun 20 Dierfer iwwerreicht konnte ginn. Iech all, déi Der dozou bäigedroen hutt: e grousser Merci! Am Kamerun, wou mer d'**Maternité zu Soa** aweie konnten, ass de Wonsch no engem weidere Projet grouss. E puer Iddie sti schonn am Raum. Bis et awer esouwäit ass, wëlle mer d'Maternité duerch eng konkret Aktioun weider ënnerstëtzen: **Neit Equipement fir d'Maternité vu Soa am Kamerun**. Dës Aktioun soll den Akaf vu verschiddenem Material erméiglechen.

Op dëser Plaz wëll ech och e spezielle Merci ausrichten un déi Verantwortlech aus dem Lycée Technique d'Ettelbruck (LTETT), déi et erméiglecht hunn, datt an engem Atelier vu Schüler an dem zoustännegen Enseignant eng Kassine fabrizéiert gouf. Dës erméiglecht et äis, datt mer bei verschidde Geleeënheeten eis Aarbecht mat Hëllef vum der Kassine ganz konkret virstelle kënnen.

Och wëll ech d'Verdéngschter vum eisem fréiere Member am CA, dem Här Marcel Scheidweiler ervirhiewen. De Marcel huet sech vun Abrëll 1960 bis Februar 1961 zu Imasgo an der Obervolta (haut Burkina Faso) engagéiert, fir d'Aarbecht weiderzeféieren, déi den Tony Mailliet 1959 ugefaangen huet. Während ville Joeren huet hien sech op eng groussaarteg Aart a Weis fir Bevëlkerung am Burkina Faso engagéiert. Mir all wënschen him all Guddes fir seng wuelverdénge Retraite!

E grousser Merci gëllt awer och Iech allegueren! Duerch Är materiell a moralesch Hëllef hu mer d'Méiglechkeet all dës wäertvoll Projekten ze realiséieren. Alle Membere vum der regionale Gruppe vum der LLJ – JB & JW, de Ministären, a ganz besonnesch dem Kooperationsministär ënnert der Leedung vum Här Minister Romain Schneider, de Vertrieder vun eisen Ambassaden an eise Partnerlänner, eiser Chargée de Projet, der Mme Jacqueline Monville, eisem Sekretär vum der ONG-D, dem Här François Glodt, eiser Sekretärin vum Siège, der Mme Chantal Heuschling, dem ganze Conseil d'Administration an Iech all, jidderengem eenzelen: **e ganz grousser Merci!**

Abbé Romain Richer, President

1 BURKINA FASO – Imasgo

Konsolidierung des Potenzials des „Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine“ – CTAA

*Nach wie vor wird auf das robuste Arbeitstier sowie die Kassine gesetzt, um den einfachen Bauern die mühselige Arbeit auf den Feldern zu erleichtern und größere Erträge zu erzielen
(Foto: Philippe Mitsch)*

In den vorausgegangenen Ausgaben der ONG-News sind wir jeweils im Detail auf das umfangreiche Entwicklungsvorhaben, das das „Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine“ (CTAA) darstellt, eingegangen. Wir verweisen in diesem Zusammenhang auf den Artikel **„Un projet original de promotion de la traction asine: Le CTAA d'Imasgo au Burkina“** vom französischen Experten Philippe Lhoste, Zootechniker, hin – welcher auf den Seiten 6 – 7 dieser Publikation zu finden ist – und eine interessante Gesamtübersicht des doch komplexen Projektes hergibt.

In einem weiteren Artikel, der auf den Seiten 8 – 9 dieses Blattes unter dem Titel **„L'âne, au coeur d'un projet d'appui à l'agriculture familiale au Burkina“** veröffentlicht ist, beschäftigt sich der Experte mit der Frage um das große Interesse an dem bescheidenen Arbeitstier in der heutigen Zeit.

In der Tat wird dem Esel im *Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine* – kurz CTAA – in Imasgo und in seinen Partnerdörfern auch weiterhin sehr viel Aufmerksamkeit geschenkt, da das robuste Arbeitstier den Produzenten des Zentralplateaus in Burkina Faso sehr große Dienste – mit Hilfe des vielseitig einsetzbaren leichten Ackergerätes, der Kassine – bei der Bestellung und dem Unterhalt der Felder leistet. Die einfachen Bauern messen dem bescheidenen Tier ein besonderes Interesse bei – dies auch – da es keiner kostenintensiven Pflege und Nahrung bedarf.

Alfred Ouédraogo – der bis zum 31. Dezember 2015 den Posten des Direktors des CTAA bekleidete und sich seither im verdienten Ruhestand befindet – schreibt in seinem Jahresbericht, dass somit auch im Jahr 2015 die Schulung der

Lieferung der durch die Aktion „100 Kassine für de Burkina Faso“ finanzierten Arbeitsgeräte an die Bauernvereinigungen (CVD) von Imasgo, Koalma, Sabouna und Tiogo

Bauern im fachgerechten Umgang mit dem Arbeitstier und der Kassine im Vordergrund stand, um der Bestimmung des Zentrums gerecht zu werden.

Aktionsradius des CTAA weitet sich aus

Auf dem Gelände des CTAA in Imasgo wurden weiterhin sogenannte „Paysans sous contrat“ verpflichtet, um die Parzellen unter der Leitung von Fachkräften zu bestellen und das Erlernte späterhin in ihren Dörfern umzusetzen. Auch wurden 20 „Formateurs relais“ unterrichtet – darunter 5 Frauen – die ihrerseits in vier umliegenden Dörfern der Partnerdörfer des CTAA (Imasgo, Koalma, Sabouna, Tiogo) eingesetzt werden, um weitere Produzenten auszubilden. Somit sind nunmehr 16 weitere Dörfer direkt in das Programm des Zentrums eingebunden. Es sind dies:

- bei Imasgo in der Gemeinde Imasgo, die Dörfer Kanyallè, Rana und Wèra mit insgesamt 6.354 Einwohnern,
- bei Koalma in der Gemeinde Pissila, die Dörfer Lilbourè, Nong-Tenga, Tallè Mossi, Zarin Mossi und Zarin Peull mit 3.617 Einwohnern,
- bei Sabouna in der Gemeinde Barga, die Dörfer Derhogo, Dinguiri und Kerga mit 8.845 Einwohnern und
- bei Tiogo in der Gemeinde Tenado, die Dörfer Bavila, Bow, Tialgo, Tio und Tio Mouhoun mit insgesamt 12.994 Einwohnern.

Des Weiteren wurden rund 60 Produzenten sowie 8 „Animateurs“ in den Provinzen Lorum und Yatenga im Norden Burkinas ausgebildet.

Die Vertreter der Bauernvereinigung von Tiogo mit den kürzlich gelieferten Arbeitsgeräten vor der neu errichteten „Maison relais“

„Maisons relais“ für die vier Partnerdörfer des CTAA

In den bereits erwähnten vier Partnerdörfern des CTAA wurden die „Maison relais“ fertiggestellt, die 2014 in Auftrag gegeben wurden. Sie dienen den dort tätigen Vertretern der „Comités Villageois de Développement“ (CVD), um einerseits ihre Erträge zwischenzulagern und andererseits die Räume für die Aus- und Weiterbildung der Produzenten oder für Versammlungen zu nutzen.

Aktion „100 Kassine fir de Burkina Faso“

Auf den Seiten 12 – 13 dieser Ausgabe der ONG-News gehen wir auf die offizielle Übereichung (22. Dezember

Die Vertreter der Bauernvereinigung von Sabouna mit ihren neu erstandenen Arbeitsgeräten vor ihrer „Maison relais“

2015) der 100 von unseren Mitgliedern, Sympathisanten und Gönnern finanzierten Kassinen ein, die am 29. Dezember 2015 in der lokalen Tageszeitung „L'Observateur Paalga“ unter dem Titel **„Innovation et technologie au service du monde rural“** kommentiert worden ist. Jeweils fünf dieser Ackergeräte wurden kurz darauf in die vier direkten Partnerdörfer des CTAA transportiert. Die 80 weiteren werden den sechzehn neu ins Programm aufgenommenen Dörfern zur Verfügung gestellt. Neugegründeten „Comités de gestion des kassines“ steht die Aufgabe zu, diese Ackergeräte an die lokalen Produzenten zu vermieten und korrekt zu verwalten.

In diesem Zusammenhang verweisen wir auch auf den Artikel von Jo Ballade, Spezialist für Tiergespanne, der auf den Seiten 10 – 11 dieser Publikation unter dem Titel **„Le porte-outil Kassine“** zu finden ist und das für die einfachen Bauern so wichtige Arbeitsgerät im Detail vorstellt.

Progressive Autonomie des CTAA angestrebt

In einem weiteren Artikel unter dem Titel **„Le CTAA: diversification des partenariats et automatisation progressive“**, geht unsere Projektbeauftragte Jacqueline Monville auf die Aktualität des Zentrums und das progressive Zurückziehen aus dem Projekt seitens unserer NRO ein (Seite 5).

In der Tat befindet sich das CTAA in einer entscheidenden Phase, da nach den nunmehr 8 Jahren – in denen sich der lokale Partner sowie die Verantwortlichen unserer NRO diesem interessanten Projekt äußerst intensiv gewidmet haben – eine progressive Autonomie eingeleitet werden muss.

Es wurde viel getan, um – mittels des „Werkzeugs“ CTAA – Fortschritte bei der Verbesserung der Lebensumstände der lokalen Produzenten zu erreichen. Alle Akteure sind sich jedoch bewusst, dass weiterhin vieles getan werden muss, damit die Zielgruppe auch in den kommenden Jahren vom CTAA profitieren kann.

Der südliche Partner muss sich somit den neuen Herausforderungen und dem progressiven Zurückziehen des nördlichen Partners stellen. Die Gründung eines sogenannten „Comité d'orientation et de suivi“, kurz COS, der sich aus Vertretern des Staates (lokaler Gouverneur, zuständige Ministerien, Kommunen), der Partnerdörfer, lokaler Interessenverbände,... zusammensetzt, soll ihn dabei unterstützen.

In der nächsten ONG-News kommen wir mit Sicherheit auf die Gründung des COS zurück, die für die nachhaltige Etablierung des CTAA in seinem Umfeld unumgänglich ist; dies vor allem im Interesse der gemeinsamen Zielgruppe: die lokalen Produzenten mit ihren Familien!

fg

Le CTAA: diversification des partenariats et autonomisation progressive

Au cours des 18 derniers mois, la scène politique du Burkina a connu de nombreux rebondissements:

- En octobre 2014, le Président Blaise Compaoré, en poste depuis 1987, est renversé, poussé par une insurrection populaire qui s'est soulevée après qu'il ait annoncé son intention de modifier la constitution pour lui permettre de briguer un nouveau mandat en 2015.
- En novembre 2014, une charte de la transition est adoptée de manière consensuelle par les partis politiques, les organisations de la société civile, les forces de défense et de sécurité et les autorités religieuses et coutumières. Elle prévoit notamment la nomination d'un président de transition civil et l'organisation d'élections présidentielles et législatives dans un délai d'un an.
- Malgré une brève tentative de putsch, menée en septembre 2015, la transition démocratique et pacifique s'est achevée avec succès en décembre 2015 par l'élection du nouveau Président Roch Kaboré.

C'est donc dans une ambiance agitée que le CTAA a poursuivi ses activités de formation et de démonstration à la traction asine et à l'utilisation du porte-outil Kassine.

De par son travail de formation de base, et des réelles perspectives d'allègement de la pauvreté et de l'insécurité alimentaire qu'il apporte aux populations locales, le CTAA a éveillé l'intérêt d'autres ONG et entamé cette année une série de collaborations fructueuses avec par exemple:

- SOS Sahel International Burkina Faso, qui a travers son « Projet d'appui à l'accroissement de la résilience des ménages ruraux pauvres et vulnérables dans la région Nord » a fait appel au CTAA pour former des producteurs/trices et des animateurs dans 8 communes, et s'est porté acquéreur de 122 Kassines.

Le formateur du CTAA Antoine Tarpilga présente au Président du gouvernement de transition (lunettes et bras croisés) et à son Premier Ministre (lunettes et bras le long du corps) la Kassine et les pièces de harnachement des ânes, lors de la Journée Nationale du Paysan (JNP) 2015.

- L'Association luxembourgeoise *Le Soleil dans la Main* (ASDM), qui a intégré l'expertise et les formations du CTAA dans son futur « Projet intégré d'amélioration et de diversification des productions agro-sylvo-pastorales dans 16 villages de la région du Centre Nord », ainsi que l'équipement des populations-cibles avec 30 Kassines et accessoires.

Au sein même de ses propres villages partenaires, le CTAA a considérablement élargi son champs d'action en ajoutant 16 nouveaux villages aux 4 villages-pilotes d'origine, en formant des

formateurs-relais, et en créant des maisons-relais pour ses formations dans les régions du Centre Ouest, du Nord et du Centre Nord. L'adhésion et la formation de ces nouveaux villages ont été rendues possibles grâce à notre action « 100 Kassines pour le Burkina Faso ». Mais aussi grâce à la formation au CTAA des artisans locaux dans la fabrication des harnachements appropriés pour les ânes, tels que les colliers et les licols.

Cette dynamique locale doit cependant être accompagnée et encadrée par une gestion vigilante afin de ne pas mettre en péril les acquis et de s'assurer que le Centre continuera à profiter aux populations bénéficiaires et au développement communautaire même après notre retrait. C'est pourquoi nous avons entamé la création d'un Comité d'orientation et de suivi (COS) au CTAA, composé dans un premier temps de représentants de l'État burkinabé (gouverneur local, ministères, communes), de représentants des villages-pilotes, et d'associations locales. Une fois en place, il est prévu d'ajouter au COS d'autres partenaires comme des groupements de producteurs/trices, des écoles agricoles, et des centres de formation complémentaires.

La mise en place d'un tel Comité d'orientation et de suivi (COS) au CTAA est devenue notre priorité car elle représente à nos yeux la meilleure chance d'impliquer d'autres partenaires locaux dans le projet et de permettre au CTAA de devenir progressivement autonome.

Jacqueline MONVILLE, Chargée de projets

Un projet original de promotion de la traction asine: Le CTAA d'Imasgo au Burkina

La genèse du **projet d'amélioration de la traction asine** (CTAA¹⁾ d'Imasgo) remonte à une étude d'impact de l'introduction de la traction asine menée en 2003 au Burkina Faso. Des «jeunes agriculteurs» luxembourgeois (association LJB&JW) qui avaient œuvré dans ce pays peu après son indépendance s'interrogeaient sur les évolutions des agricultures paysannes de la région de Koudougou et en particulier sur le devenir des ânes et de la traction animale, plusieurs décennies après leur intervention dans ce domaine, sur ce terrain²⁾.

Les paysans ont alors clairement exprimé, dans le cadre de cette étude et des échanges qui ont suivi, un besoin de mieux utiliser leurs ânes pour améliorer leurs conditions de travail et l'efficacité de leur système de production. Ces ânes sont en effet très présents dans les campagnes du Burkina mais leur utilisation est loin d'être optimisée: elle se limite le plus souvent au transport grâce à de petites charrettes de fabrication artisanale utilisées pour le transport de divers matériaux; ils sont trop peu utilisés pour le travail des champs qui reste en grande partie manuel.

Lors d'une succession de rencontres avec des groupes de paysans, des besoins de formation dans différents domaines ont alors été identifiés, discutés, précisés... C'est donc à partir de ce constat que l'ONG luxembourgeoise LJB&JW (Association des jeunes agriculteurs et viticulteurs du Luxembourg), en concertation avec un partenaire burkinabé reconnu et actif dans la région, AMUS (Association Les Mains Unies du Sahel), se lance dans un projet de création d'un centre de formation et de démonstration à Imasgo au Nord de Koudougou. Le CTAA (Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine) verra le jour en 2008 à Imasgo (Province du Boulkiemdé), avec l'appui déterminant du Ministère luxembourgeois de la Coopération.

Philippe Lhoste

Les objectifs du centre qui visent à répondre aux besoins des paysans se précisent dans un échange permanent entre les partenaires du Sud (AMUS), du Luxembourg (LJB&JW) et les paysans de 4 villages (Imasgo, Koalma, Sabouna, Tiogo) situés dans 4 provinces différentes; ils sont depuis le départ, toujours associés aux échanges et au débat à travers les institutions du CTAA et en particulier son Comité de Pilotage Stratégique. Un petit groupe d'appui d'experts français de la traction animale participe aussi à la conception et aux échanges pour le montage du projet.

La vision initiale d'une vitrine agro-écologique avec l'âne comme pivot du système se concrétise progressivement à travers divers innovations et partenariats. L'appui de PROMMATA (France et Burkina) a notamment été déterminant pour les questions du harnachement des ânes et surtout de l'équipement de l'attelage pour le travail de la terre, grâce à un outil original et innovant, la Kassine³⁾ de PROMMATA: ce porte-outil polyvalent, sera testé et fabriqué au Burkina dans différents ateliers, grâce aux formations des forgerons assurées par cette association.

Le CTAA, à travers ses démonstrations et ses formations, va s'attacher à intégrer une démarche agro-écologique adaptée à cette région soudano-sahélienne, en prenant en compte une priorité dans le Nord du plateau central du Burkina: la récupération des sols dégradés. Cela s'est traduit dans plusieurs volets essentiels de son travail qui portent sur:

1. Le «moteur»: l'âne,
2. L'outil: la Kassine,
3. Les pratiques paysannes et les itinéraires techniques correspondants aux besoins prioritaires des paysans.

L'entrée prioritaire du CTAA concerne donc les bonnes pratiques d'utilisation de la traction asine: il s'agit d'abord du bien-être, des soins aux animaux, de la qualité du dres-

¹⁾ CTAA: Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine.

²⁾ Voir à ce sujet: LJB&JW Luxembourg, 2004. L'âne «premier fils du paysan». Regards sur l'introduction de la traction asine au Burkina Faso par les jeunes agriculteurs et viticulteurs luxembourgeois, 49 pp.

³⁾ Voir la note spécifique (2015) de Jo Ballade, PROMMATA, sur cet équipement (p. 10 - 11).

L'outil privilégié pour le travail du sol est la Kassine: son principe de polyvalence le rend très précieux pour l'ensemble des travaux agricoles.

sage, de l'alimentation et des harnachements; on s'intéresse aussi à la conduite et au logement des animaux, ainsi qu'à la valorisation de la fumure animale facilitée par la création d'écuries adaptées. Cette fumure organique sera reprise et valorisée dans les techniques agro-écologiques appliquées aux parcelles du centre.

L'outil privilégié pour le travail du sol est donc la Kassine: son principe de polyvalence le rend très précieux pour l'ensemble des travaux agricoles. Ce polyculteur performant a donc été utilisé au CTAA et dans les 4 villages pilotes; les paysans déclarent en être très satisfaits pour différentes interventions culturales, dont le «zaï mécanisé»: travail en sec à la dent permettant notamment de cultiver des sols dégradés. La kassine permet d'adapter simplement différents impléments sur le porte-outils: dents pour le travail en sec, corps butteur, dents de sarclage, canadien... Les principaux travaux d'entretien des cultures (sarclage, buttage) peuvent donc être faits avec ce polyculteur. Ces façons culturales s'inscrivent dans des itinéraires techniques cohérents qui permettent aux agriculteurs d'améliorer la productivité de leur système de culture tout en réduisant la pénibilité de leur travail.

Avec le temps, les formations qui ont débuté dans les 4 villages pilotes ont pu toucher d'autres «cibles», grâce à divers partenariats (projets, ONG, etc.). L'effort se poursuit sur la validation du modèle mis au point au CTAA (références technico-économiques) et sur la capitalisation des acquis du

Centre et des villageois correspondants; l'étape suivante consistera à communiquer et diffuser plus largement ces résultats (dépliants, fiches, films, site, réseau Internet...), pour augmenter l'impact de ces innovations.

La création d'une véritable dynamique de l'équipe du CTAA vers des partenariats nationaux, régionaux, internationaux fait aussi partie des perspectives qui visent à faciliter «l'autonomisation progressive du Centre en accroissant son potentiel de financement».

Ces orientations ne remettent pas en cause le pivot du CTAA à savoir «l'élevage et l'entretien de l'âne et l'utilisation de la Kassine» qui seront promus dans le cadre d'une démarche agro-écologique intégrée.

Pour une meilleure valorisation de ces innovations par un plus grand nombre de paysans de la région, il est important de poursuivre un travail sur la diversification des itinéraires techniques en relation avec des équipements adaptés (les différents outils de la Kassine). Il s'agit d'abord de prendre en compte la diversité agro-écologique des situations agricoles du Burkina. Il s'agit aussi de s'adapter aux besoins prioritaires liés aux différents systèmes de culture; enfin il faudra aussi s'ouvrir à de nouveaux systèmes de production tels que le maraîchage de contre-saison si important au Burkina.

Philippe Lhoste, juin 2015
agronome zootechnicien
lhosteph@orange.fr

L'âne, au cœur d'un projet d'appui à l'agriculture familiale au Burkina

Les paysans affirment reconnaître l'intérêt majeur de ce modeste animal qu'est l'âne

Pour certains promoteurs d'une forme d'agriculture intensive, s'intéresser à l'âne en ce début de 21e siècle a pu paraître anachronique. C'est pourtant le choix qu'ont fait les jeunes agriculteurs et viticulteurs du Luxembourg (LJB&JW) après une étude approfondie menée au Burkina et de nombreux échanges avec les paysans pour identifier leurs besoins prioritaires, entre 2003 et 2005.

La genèse et les fondements de ce projet d'amélioration de la traction asine¹⁾ méritent d'être rappelés brièvement :

- Après près d'un demi-siècle, de « jeunes agriculteurs » luxembourgeois (association LJB&JW) qui avaient œuvré au Burkina dans les années 1960, peu après l'indépendance (de la Haute Volta, à l'époque), ont voulu mener une étude d'impact pour connaître le devenir de la traction asine dans la région de Kou-

dougou car ils avaient contribué à sa promotion²⁾, dans ce pays, de 1959 à 1969.

- Les paysans rencontrés dans trois villages différents, lors de cette étude, ont mis l'accent sur les besoins d'amélioration de l'utilisation des ânes pour une meilleure productivité de leur exploitation et pour réduire la pénibilité du travail des champs.

Cela mérite quelques explications : **Pourquoi s'intéresser autant à ce modeste animal, dans les années 2000, au Burkina ?**

L'âne est omniprésent au Burkina. Dans l'échantillon étudié en 2003, presque deux familles sur trois déclaraient posséder au moins un âne, mais avec des variations d'un village à l'autre. Un diagnostic plus récent établissait, à Imasgo, en 2009, que «*Les ânes sont utilisés par 80% des exploitations agricoles...*», mais leur utilisation principale est surtout le

¹⁾ Voir la note de Philippe Lhoste (2015) : *Un projet original de promotion de la traction asine: Le CTAA d'Imasgo au Burkina* (p. 6 - 7).

²⁾ Voir à ce sujet: LJB&JW Luxembourg, 2004. *L'âne «premier fils du paysan». Regards sur l'introduction de la traction asine au Burkina Faso par les jeunes agriculteurs et viticulteurs luxembourgeois*, 49 pp.

transport attelé et trop rarement le travail du sol qui reste majoritairement manuel.

Cet animal reste trop méconnu de la communauté zootechnique ; il est classiquement peu considéré par les agents du développement et de la recherche, par les aides publiques et même trop souvent par les paysans. De ce point de vue les situations sont diverses au Burkina ; en pays gorounsi, son utilisation est plus limitée qu'en pays mossi en raison de différents interdits traditionnels. Il est trop souvent mal soigné, mal formé (« dressé à coup de bâton »), mal harnaché, corvéable à merci et souvent battu... Mais, paradoxalement d'autres agriculteurs le présenteront, lors des entretiens, comme « *le premier fils du paysan* », toujours disponible, peu exigeant, mais fort courageux.

Les paysans affirment reconnaître l'intérêt majeur de ce modeste animal qu'est l'âne qui a, dans certains cas, remplacé le bœuf pour le travail... Ceci peut s'expliquer par une forme d'appauvrissement des agriculteurs qui justifie de se tourner vers un animal moins coûteux et moins exigeant en nourriture. Sa rusticité n'incite pas l'utilisateur à en prendre grand soin et les détenteurs d'âne reconnaissent qu'il ne bénéficie pratiquement pas d'alimentation ni de soins particuliers. Son dressage est souvent plus que sommaire et les harnachements improvisés sont misérables et parfois dangereux pour l'animal. Son utilisation pour le travail des champs est loin d'être optimisée pour des raisons diverses : équipements peu adaptés à cet animal, outils mal entretenus, animaux déficients de format modeste et peu vigoureux.

Les utilisateurs sont donc les premiers à réclamer, lors des entretiens, des formations qui leur permettent de mieux profiter de cet auxiliaire potentiellement important de leur activité agricole, mais mal entretenu et sous-utilisé. Les questions d'équipement sont liées à cette demande : harnachement et outils adaptés, diversification des outils permettant d'effectuer les principales façons culturales, accès à ces équipements, microcrédit, etc.

C'est donc, fort de ce constat qui a fait l'objet d'échanges et de débats avec les paysans des trois villages enquêtés, que la décision est prise de lancer un Centre pour l'amélioration de la traction asine au Burkina ; une telle opération est évidemment destinée à soutenir l'agriculture familiale et notamment les plus petites exploitations agricoles ; elle vise particulièrement à alléger le travail humain et surtout celui des femmes très concernées par les transports (eau, bois, etc.) et l'entretien des champs. L'âne, animal rustique et robuste, d'un faible coût d'achat et d'entretien apparaît bien comme « l'animal du pauvre », adapté aux familles démunies. Cette opération s'inscrira donc dans un objectif plus général d'amélioration des capacités de production de ces petites exploitations et encore plus globalement d'allègement de la pauvreté en milieu rural.

Le Centre d'amélioration de la traction asine (CTAA) sera donc lancé à Imasgo, en 2008, par les jeunes agriculteurs (LJB&JW) du Luxembourg et leur partenaire AMUS (Asso-

ciation Les Mains Unies du Sahel) avec l'appui déterminant du Ministère luxembourgeois de la Coopération.

Les démonstrations et les formations se sont développées, au Centre mais aussi dans 4 villages pilotes (Imasgo, Koalma, Sabouna, Tiogo) situés dans 4 provinces différentes.

La meilleure connaissance de l'âne et les bonnes pratiques d'élevage et de conduite n'allaient pas sans une suite logique relative à son utilisation pour le travail.

L'amélioration de son harnachement et de son équipement pour le travail du sol se sont donc inscrits dans la continuité de l'action du CTAA.

Le collier d'attelage simple et peu coûteux réalisé par les artisans villageois remplace la bricole approximative utilisée couramment.

La Kassine³⁾, porte-outil polyvalent, conçu par l'association PROMMATA, permet, avec divers impléments d'effectuer les façons culturales à la parcelle. Ce polyculteur est fabriqué au Burkina par des forgerons formés par PROMMATA.

Le travail se poursuit en inscrivant l'âne dans les systèmes de production agricole du Burkina dans des schémas de développement agro-écologique comprenant :

- Son alimentation rationnelle à partir des ressources de l'unité de production : résidus de récolte, fourrages produits sur l'exploitation...
- La valorisation de ses déjections par la fabrication d'un fumier composté destiné à l'entretien de la fertilité des parcelles cultivées,
- L'utilisation de sa capacité de traction pour la récupération des sols dégradés (par un travail en sec à la dent : le « zaï mécanisé »), la préparation des sols et l'entretien des cultures grâce à l'utilisation de la Kassine.

Une ambition initiale était aussi de créer un centre de références sur l'espèce asine, peu connue et trop peu étudiée en Afrique subsaharienne. Il s'agissait, dans cette région du monde, de se doter d'un lieu privilégié de connaissance et d'amélioration de cette espèce asine : reproduction, longévité, performances, potentialités, amélioration génétique, utilisations diverses. Ce CTAA est effectivement une création originale en Afrique.

À l'époque où l'on s'intéresse de plus en plus à l'utilisation rationnelle et au bien-être des animaux, en particulier des équidés, ce centre d'amélioration fondé sur l'espèce asine constitue une originalité et une création dont l'impact pourrait déborder les frontières du Burkina Faso et qui pourrait donc s'ouvrir, à ce titre, sur des partenariats et des coopérations régionales et internationales diversifiées.

Philippe Lhoste, juin 2015
agronome zootechnicien
lhosteph@orange.fr

³⁾ Voir la note spécifique (2015) de Jo Ballade, PROMMATA, sur cet équipement (p. 10 - 11).

Le porte-outil Kassine

Jo Ballade, le spécialiste français en traction animale avec son collègue Antoine Tarpilga (2e à gauche), responsable des formations au CTAA, lors des démonstrations offertes aux producteurs du village de Sam

Ce porte-outil est un **bâti polyvalent** inspiré du kanol, invention de Jean NOLLE. La Kassine a été conçue et mise au point par l'association PROMMATA-France (PROmotion d'un Machinisme Moderne Agricole à Traction Animale) et elle est vendue depuis 1994 aux maraîchers européens qui travaillent en traction animale.

En 2002, à l'initiative du chef d'un village dans l'Oubritenga en visite en France, une Kassine allégée est arrivée au Burkina Faso pour être fabriquée par l'atelier PROMMATA-Burkina de Kamboincé.

Un porte-outil moderne qui a pour objectifs :

- D'améliorer les conditions de travail des paysans(nes) en remplaçant le maximum de travaux faits à la force des bras par la traction animale.
- De permettre la pratique de méthodes agro-écologiques amélioratrices de la vie du sol.
- D'offrir à tous les petits paysans la possibilité d'accéder à un outillage efficient et durable.

La Kassine a été mise au point à partir de trois idées-forces :

Simplicité de fabrication

Accessible aux petits ateliers, entretien et réparations faciles, autonomie par rapport à l'industriel.

Fabrication standardisée (un même porte-outil pour tous)

Les ateliers volontaires à la fabrication sont agréés après avoir reçu une formation qui enseigne à standardiser chaque pièce du bâti (utilisation de gabarits) et à respecter les cotes imposées par les plans d'origine.

La standardisation favorise :

- Pour les ateliers, l'approvisionnement en commun, donc au meilleur prix, des matières premières.
- Pour les familles, l'achat et l'utilisation collectifs de certains outils.
- Les échanges, les prêts de pièces et d'outils entre les utilisateurs.

Elle garantit à l'acheteur qualité et durabilité.

Polyvalence

Au Nord comme au Sud les besoins des agriculteurs en outillage sont multiples; ils dépendent des travaux à exécuter et des nécessités agricoles. Les outils pour la préparation des semis sont différents mais complémentaires des outils d'entretien.

Peu de familles ont les moyens d'acquérir une gamme complète d'outils monovalents (chacun possède ses mancherons, son bâti, sa roue...). La somme des trois outils de base monovalents trouvables sur le marché revient plus chère à l'achat qu'un unique bâti équipé des mêmes outils. La polyvalence de la Kassine fait économiser la matière première et le temps de travail des ateliers pour la fabrication des outils. Les familles peuvent équiper leur Kassine progressivement et améliorer leur équipement sur plusieurs saisons.

Polyvalence et outillage

Le changement d'outil se fait grâce au « crochaxe », une innovation dans la recherche pour une polyvalence pratique et fonctionnelle (pas de boulons ni de clé).

La traction animale peut être une véritable amélioration des conditions de travail des villageois(es) si toutes les phases de cultures peuvent être assurées par les animaux et non pas – comme c'est souvent le cas – juste pour la préparation des semis, les désherbages restant à faire à la daba.

Tous les paysans doivent maîtriser l'enherbement et protéger les cultures contre l'assèchement. Le buttage des céréales à un certain stage végétatif apporte plusieurs avantages :

- Maintien l'humidité résiduelle au pied de la culture
- Limite l'érosion par ruissellement, surtout si l'interligne est sous-solée
- Le buttage après un désherbage restreint la repousse des adventices
- Soutient et consolide la plante donc limite la « verse » en cas de tempête

Une culture buttée donne généralement de meilleurs rendements et elle maintient une meilleure structure du sol après les récoltes que les cultures à plat.

La traction animale peut considérablement contribuer à l'amélioration des conditions de travail des producteurs locaux

Tout fabricant peut proposer une gamme d'outil diversifiée, adaptée aux besoins locaux : herse, billonneuse, lame sarcluse, souleveuse d'arachides, petite remorque, etc. Il est facile de souder un piton crochaxe mâle sur tout outil récupéré ou auto-fabriqués pour l'utiliser avec la Kassine.

Avec **trois outils de base** il est possible d'exécuter 80 à 90% des travaux de plein champ en traction animale (il y a toujours un désherbage à faire à la main sur la ligne cultivée) :

- Pour le zaï, une **dent I.R.** sur sol de latérite ou une sous-soleuse sur sol plus sableux.
- Pour l'entretien de toute culture, un **canadien** et un **buttoir** à ailes.

Polyvalence pour les animaux et les modes d'attelage

Conçu pour durer de nombreuses saisons, le porte-outil est suffisamment robuste pour être tiré par des animaux puissants pour des travaux durs. Tous les animaux de trait peuvent y être attelés mais avec des outils adaptés à leur force.

Les ânes sont les moins forts et lorsqu'il faut faire le zaï sur une surface importante - travail qui demande puissance et endurance - la Kassine ne peut être efficace que tirée par un attelage en paire. Un âne seul peut faire toutes les interventions d'entretien, mais la réussite et la qualité du travail est liée au choix de l'outil, aux bons réglages du guidon et de la barre à crans, à la pression exercée sur le guidon et au confort de l'animal apporté par de bons harnachements.

La Kassine peut être attelée en « traction souple » (avec traits et palonnier) ou en « traction rigide » (avec brancards ou timon).

Caractéristiques techniques

- Poids du porte-outil : environ 28 kg.
- Guidon ergonomique à hauteur réglable, quatre positions.
- Réglage de l'angle d'attaque des outils par la barre à crans.
- Serrage des boulons et des étriers avec une clé unique.

Jo Ballade,
spécialiste en traction animale

Aktioun „100 Kassine fir de Burkina Faso“

No der spontaner Reaktioun vu Säite vu generéisen Donateurs op d'Aktioun, déi 2013 ënner dem Titel **100 Kassine fir de Burkina Faso** vun der ONG-D „Lëtzebuerger Jongbauere a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.“ lancéiert gi war, konnten déi 100 Kassinen den 22. Dezember 2015 offiziell un d'Produzenten aus dem Burkina Faso iwwerreecht ginn. Eis Lieser fannen hei den Artikel vum Journalist Cyrille Zoma iwwer d'Zeremonie vun der Remise vum Aarbechtsgescheir, deen den 29. Dezember 2015 an der Dageszeitung „L'Observateur Paalga“ am Burkina Faso publizéiert ginn ass.

Eise generéisen Donateurs, déi et erméiglecht hunn, datt dës Aktioun am Interesse vun de lokale Produzenten e Succès konnt ginn, soe mir e ganz ganz grouse Merci!

Vulgarisation de la Kassine par le CTAA

Innovation et technologie au service du monde rural

Article paru le 29 décembre 2015 dans L'Observateur Paalga, Quotidien d'information du Burkina Faso

Le Centre technique d'amélioration de la traction asinienne (CTAA), basé à Imasgo (Boulkiemdé), a procédé à la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre villages pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel, promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

La Kassine, un autre type de charrue, a été inventée et expérimentée par PROMMATA (France) et le Centre agricole de Kamboincé (Burkina Faso). Elle a été mise au point à partir de trois caractéristiques, à savoir la simplicité de sa fabrication, car accessible aux petits ateliers d'entretien et de réparation : la fabrication standardisée qui favorise les échanges, les prêts de pièces et d'outils entre utilisateurs ; et la multifonctionnalité qui répond à un maximum de besoins, car l'outil peut être tiré par tous les animaux de trait. Hippolyte Ouédraogo, secrétaire exécutif de AMUS a énuméré d'autres avantages de la Kassine parmi lesquels on peut retenir son poids plus léger que celui de la charrue traditionnelle, la facilité à s'en servir pour pratiquer le Zaï. A titre d'exemple, la Kassine met 40 heures à travailler un hectare de champ, contre 260 à 300 heures sur la même superficie manuellement. C'est cet outil innovant que le Centre technique d'amélioration de la traction asinienne (CTAA) a fabriqué en y apportant des améliorations et mis à la disposition des paysans et producteurs ruraux. Ce sont 100 Kassines avec leurs accessoires, d'une valeur de plus de 8 millions de francs CFA qui ont été remises aux Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes du projet. Une initiative qui a été appuyée par le Grand-Duché de Luxembourg.

Avant la remise des Kassines, le représentant des CVD, Noufou Tao, dans son allocution, n'a pas tari d'éloges sur

Innovation et technologie au service du monde rural

Le Centre technique d'amélioration de la traction asinienne (CTAA), basé à Imasgo (Boulkiemdé), a procédé à la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

Les Kassines ont été remises à la suite d'une cérémonie publique pour la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

Le Centre technique pour l'amélioration de la traction asinienne (CTAA), basé à Imasgo (Boulkiemdé), a procédé à la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

Le Centre technique pour l'amélioration de la traction asinienne (CTAA), basé à Imasgo (Boulkiemdé), a procédé à la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

Le Centre technique pour l'amélioration de la traction asinienne (CTAA), basé à Imasgo (Boulkiemdé), a procédé à la remise de cent (100) Kassines, fruit de l'innovation et de la recherche, à cent bénéficiaires issus des Comités villageois de développement (CVD) de quatre localités pilotes. C'était le mardi 22 décembre 2015 devant le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), promotrice du CTAA, Hippolyte Ouédraogo.

Le Haut-Commissaire lors de son discours

AMUS et le Grand-Duché de Luxembourg. Le préfet d'Imasgo, Madeleine Kangoro, estime que l'appui „va aider nos paysans à s'investir dans l'atteinte de l'autosuffisance alimentaire“. Le secrétaire exécutif de l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), Hippolyte Ouédraogo, a, quant à lui, fait l'historique du CTAA et cité les réalisations à son actif depuis sa création (voir encadré ci-dessous). Il a indiqué que la remise des Kassines aux producteurs des zones pilotes est d'autant plus importante qu'il s'agit d'une innovation majeure susceptible de révolutionner le travail des paysans et producteurs ruraux. Hippolyte Ouédraogo a demandé au haut-commissaire d'être leur interlocuteur auprès des décideurs politiques pour la reconnaissance de l'intégration du CTAA dans les structures officielles et les formations agricoles, ainsi que la prise en compte de la Kassine dans l'opération 100.000 charrues.

Le haut-commissaire, Abdoulaye Zèha, a rappelé que la sécurité alimentaire a toujours été au centre des préoccupations du gouvernement. En témoignent, selon lui, les nombreux programmes, projets et plans mis en œuvre à cet effet. Le projet Kassine s'inscrivant dans cette dynamique d'autonomisation des acteurs de l'agriculture, Abdoulaye Zèha a salué l'expertise du CTAA et remercié le Grand-Duché de Luxembourg pour l'appui financier. Après présentation des caractéristiques de la Kassine, les bénéficiaires ont pu entrer en possession de leur matériel. Ils ont promis de l'utiliser conformément aux indications et dans le but de l'amélioration de leurs productions agricoles.

Cyrille ZOMA

Le matériel soigneusement préparé et exposé avant d'être remis officiellement aux responsables des Comités villageois de développement

Ce qu'il faut savoir du CTAA

Le Centre technique pour l'amélioration de la traction asinienne (CTAA), créé en 2008, est le fruit du partenariat entre l'Association Les Mains Unies du Sahel (AMUS), elle créée en 1992, et les jeunes agriculteurs du Grand-Duché de Luxembourg, avec le cofinancement du ministère en charge de la Coopération luxembourgeoise. Après une première phase de mise en œuvre de 5 ans, puis une phase transitoire de 2 ans, le projet tire à sa phase d'autonomisation.

En 7 ans, le centre a déjà formé plus de 1.300 producteurs et productrices des quatre CVD de Tiogo (Sanguié), de Sabouna (Yatenga), de Koalma (Sanmantenga) et d'Imasgo (Boulkiemde). Les formateurs du centre ont accompagné de nombreux partenaires associatifs des provinces voisines en matière de démonstration et de transfert de compétences. En outre, le CTAA a fait de l'accroissement de la production agricole des ménages sa vocation première. La remise des Kassines est un projet d'un coût de plus de 8 millions de nos francs et a été possible grâce au partenariat entre le CTAA et le Grand-Duché de Luxembourg.

2 BURKINA FASO – Zambélé

Ausbau der Infrastrukturen der Grundschule und Versorgung der Dorfbewohner mit Wasser

Das inzwischen fertiggestellte Schulgebäude sowie das neue Wasserreservoir auf dem Gelände der Primärschule in Zambélé

Nach der mehrmonatigen Vorbereitungsphase konnten im Oktober 2015 die ersten Schritte zum Ausbau der Infrastrukturen der bestehenden Grundschule und der Installation eines Wasserreservoirs zur Versorgung der Dorfbewohner mit Trinkwasser in Angriff genommen werden.

Das Projekt beinhaltet folgende Maßnahmen:

- Den Bau eines Schulgebäudes mit 3 Klassensälen, einem Lagerraum sowie einem Büro, um eine Gesamtzahl von 6 Klassenräumen zu erreichen und somit dem offiziellen Programm im Grundschulwesen gerecht zu werden. Dies soll es des Weiteren ermöglichen, die Zahl der eingeschriebenen Schüler/innen auf 400 bis 500 zu erhöhen.
- Die Ausstattung dieser Klassensäle mit den in der Strohütte verfügbaren und weiteren in Auftrag gegebenen 63 Schulbänken, um drei Schüler/innen pro Schulbank Platz zu bieten.
- Die Ausstattung der drei neuen Klassensäle mit vier Solarmodulen und Leuchtmitteln, um es den Schüler/innen zu ermöglichen, auch abends die Hausaufgaben zu machen. Auch können – unter anderem – Nachhilfestunden oder Alphabetisierungskurse in den beleuchteten Räumen angeboten sowie Versammlungen abgehalten werden.
- Den Bau einer weiteren sanitären Anlage um die bestehende an die größere Schülerzahl anzupassen.
- Das Anzapfen von Wasserquellen sowie die Installation einer Solarwasserpumpe und eines Wasserreservoirs, um die Wasserversorgung von Zambélé und den naheliegenden Dörfern zu gewährleisten.

Das Entwicklungsvorhaben wurde von Abbé Jean-Marie Konkobo – ein Bekannter von Marcel Scheidweiler, langjähriges Mitglied des Verwaltungsrates unserer NRO (siehe Seite 20 - 27 dieser Publikation) – initiiert und mit den Verantwortlichen des CVDs (Conseil Villageois de Développement) ausgearbeitet.

Seit 2004 werden die CVDs in allen Dörfern Burkina Fasos eingesetzt, um das jeweilige Dorf auf der Ebene der Kommune und des Verwaltungsbezirkes zu vertreten. In diesem Gremium befinden sich Mitglieder verschiedener sozio-kultureller, politischer und professioneller Gruppen. Sie werden direkt von der lokalen Bevölkerung gewählt und agieren im Namen derselben während ihres 5-jährigen Mandates.

In diesem Entwicklungsvorhaben figuriert somit das – als sehr dynamisch bezeichnete – CVD von Zambélé als direkter lokaler Partner unserer NRO.

In der Tat setzen sich die aktuellen Vertreter sehr aktiv für die Entwicklung des Dorfes ein. Ihre organisatorischen Fähigkeiten – die für die korrekte Umsetzung des Projektes vonnöten sind – haben sie bei der Umsetzung ihrer Initiative, ein Grundschulwesen in Zambélé aufzubauen und die provisorische Infrastruktur mithilfe von Solarmodulen zu beleuchten, genügend unter Beweis gestellt.

Der erste Schulbetrieb fand somit in einer Strohütte statt. Die Initiative der Dorfbewohner wurde alsdann von den staatlichen Instanzen unterstützt, welche die ersten regelrechten Schulgebäude erbauen und Lehrer ernennen ließen.

Vor dem Ausbau der Infrastrukturen, der mit Hilfe unserer NRO erfolgte, zählte zum Grundschulkomplex bereits:

Unsere Entwicklungsprojekte des Jahres 2015 - 2016

Die Akteure des Projektes mit Abbé Jean-Marie Konkobo anlässlich eines Baustellenmeetings

- ein sechs Hektar großes Gelände
- 1 Schulgebäude mit 3 Klassensälen, einem Lagerraum und einem Büro
- 1 Strohütte, die eine 4. Grundschulklasse beherbergt (seit 2013)
- 1 Küche
- 2 Gebäude zur Aufnahme der Lehrer, welche provisorisch in Klassensäle umgestaltet wurden
- 1 sanitäre Einrichtung
- 1 Wasserstelle, die mit einer Handpumpe betrieben wird
- 1 Solarmodul um 2 Klassenräume zu beleuchten.

Seit der Inbetriebnahme im Schuljahr 2005 – 2006 haben jährlich mehr als 200 Schüler/innen im Alter von 6 bis 14 Jahren die Schule besucht. Hier werden Kinder von Zambélé und den umliegenden Dörfern Songpeelsé (1 km), Rana (2 km), Gargué (3 km), Lablongo (3 km) sowie Zugungu (5 km) unterrichtet.

Durch die Initiative des CVDs konnte die Einschulung der Kinder in der Gegend von Zambélé stark vorangetrieben werden. Dies hat insbesondere einen positiven Effekt auf

Das bestellte Mobiliar steht für den erweiterten Schulbetrieb bereit

die Einschulung der Mädchen. Sie stellen immerhin 50 % der Schüler dar.

Aus dem Bericht der Versammlung des CVDs vom 28. Januar 2016 geht hervor, dass inzwischen ein Großteil der vorgesehenen Arbeiten abgeschlossen werden konnte. Lediglich der Anstrich des Schulgebäudes und das Finalisieren kleiner verbleibender Arbeiten müsse vorangetrieben werden. Im neuen Gebäude, das über drei Klassensäle verfügt, wird somit der Schulbetrieb im Herbst 2016 aufgenommen werden können.

Das dynamische CVD hat inzwischen schon weitere Initiativen, die die Schulinfrastrukturen in Zambélé betreffen, ins Auge gefasst und sie den Verantwortlichen unserer NRO zur ersten Begutachtung zukommen lassen. In der nächsten Ausgabe dieser Publikation kommen wir mit Sicherheit auf diese Pläne zurück.

Das realisierte Projekt beziffert sich auf insgesamt **124.713,39 €** und wurde vom Luxemburger Ministerium für Entwicklungszusammenarbeit und humanitäre Hilfe bezuschusst (75 %).

fg

Am Montag, dem 27. Juli 2015 konnte Abbé Jean-Marie Konkobo – der bis Ende August 2015 in einer Pfarrei in der Gegend von Angoulême (Charente) aushalf – von den Vertretern unserer NRO im hiesigen Centre Convict begrüßt werden. Abbé Jean-Marie Konkobo ist der Initiator des Entwicklungsvorhabens, das vom Comité Villageois de Développement (CVD) von Zambélé mit der Unterstützung unserer NRO und des Luxemburger Ministeriums für Entwicklungszusammenarbeit und humanitäre Hilfe seit Mitte September 2015 in Zambélé in Burkina Faso umgesetzt wird.

Foto (v.l.n.r.): Marie-Antoinette Scheidweiler-Recken, Marcel Scheidweiler, Abbé Jean-Marie Konkobo, François Glodt

3 Demokratische Republik KONGO – Djuma, Sia, Kikongo Nkoy

Optimierung der pädagogischen und humanitären Aufgaben der lokalen Schwesterngemeinschaften der SSMN

Frau Dr. Antoinette Kapinga (3.v.l.) während ihrer 14-tägigen Begutachtung der verschiedenen Aufgabenbereiche des nunmehr realisierten Projektes

Dieses Projekt, das von 2012 - 2015 in Djuma, Sia und Kikongo Nkoy von den lokalen Schwesterngemeinschaften der „Soeurs de Sainte Marie de Namur“ (SSMN) umgesetzt wurde und das zur Optimierung der pädagogischen und humanitären Aufgaben der Schwestern beitragen soll, wurde Mitte 2015 abgeschlossen. Im November 2015 wurde unserer NRO die Entlastung seitens des Luxemburger Ministeriums für Entwicklungszusammenarbeit und humanitäre Hilfe (MAEE) zugestellt.

Das Projekt knüpft an jenes an, welches bereits in den Jahren 2005-2007 von den SSMN in Djuma, Sia und Ngunu mit der Unterstützung des MAEE und unserer NRO realisiert wurde. Die Empfehlungen, die nach Abschluss dieser Phase (2005-2007) von der unabhängigen Expertin Dr. Antoinette Kapinga formuliert worden waren, konnten somit umgesetzt werden. Damals empfahl sie den Verantwortlichen unserer NRO, eine weitere Etappe größeren Umfangs

ins Auge zu fassen, um dringend anfällige Instandsetzungsarbeiten an weiteren Schulgebäuden in Djuma und in Sia sowie den zeitgemäßen Ausbau der Infrastrukturen einzuleiten.

Seit 2012 wurden somit umfangreiche Renovierungsarbeiten an den bestehenden und angegliederten Gebäuden der Grundschulen und Gymnasien von Djuma und Sia durchgeführt. Auch wurden mehrere neue Schulgebäude gebaut und mit dem nötigen Mobiliar und Material ausgestattet.

Ein weiterer Aufgabenbereich des Projektes stellte die verbesserte Betreuung der bestehenden Viehherde in Kikongo Nkoy dar, die hinsichtlich der weiteren Selbstversorgung der Schulkantinen, des Internats, des Waisenhauses und der „Centres nutritionnels“, optimiert werden sollte. Hier wurden neue Kraals und Weiden umzäunt, sowie Wohngebäude für die Betreuer und ein Materiallager gebaut.

Unsere Entwicklungsprojekte des Jahres 2015 - 2016

Alles in allem wurden **645.289,09€** in das Projekt investiert; 66% davon wurden vom zuständigen Luxemburger Ministerium übernommen.

Wie im Entwicklungsvorhaben vorgesehen, war die Expertin, Frau Dr. Antoinette Kapinga, von unserer NRO beauftragt worden, die Aktionen zu überprüfen, die bis 2015 in Djuma, Sia und Kikongo Nkoy vom lokalen Partner realisiert worden sind.

Die sympathische Expertin hat – wie das auch schon während der ersten Etappe des Projektes der Fall war (Details zu dieser Etappe findet der Interessierte auf den Seiten 3 – 7 im ONG-News 2007 unter www.jongbauern.lu) – bescheinigt, dass vor Ort korrekt und professionell gearbeitet wurde.

Sie kommt in ihrem Abschlussbericht zur Schlussfolgerung, dass die Interventionen, die vom südlichen Partner initiiert, geplant und mit der finanziellen Unterstützung aus dem Norden realisiert worden sind, tatsächlich die Zielgruppen erreicht. Des Weiteren weist Frau Kapinga auf den positiven Impakt hin, der durch die Aktionen der Schwestern in der Umgebung des Projektes zu verzeichnen sind.

Sie richtet ihre große Anerkennung für das Geleistete an die zuständigen Schwestern und ermutigt sie, ihre Arbeit im Dienst der minderbemittelten Populationen aus dem Kongo mit viel Ausdauer und Energie fortzusetzen.

Den Vertretern des Verwaltungsrates unserer NRO übermittelt sie das Bekunden des tiefen Dankes, das von den Schwestern, den Vertretern der lokalen Autoritäten, dem

Am Montag, dem 12. Oktober 2015 weilte Frau Dr. Antoinette Kapinga in der Zentrale unserer NRO im hiesigen Centre Convict, um die Resultate ihrer Evaluierung des Projektes "Optimisation des activités éducatives et humanitaires des communautés locales des Soeurs de Sainte Marie" im Kongo (RDC) vorzustellen

Foto (v.l.n.r.): Jacqueline Monville, Projektbeauftragte, Franz Glodt, Sekretär des Verwaltungsrates, Frau Dr. Antoinette Kapinga, Abbé Romain Richer, Vorsitzender

Schulpersonal sowie den Eltern der Schüler/innen an die Verantwortlichen des „Service Coopération“ der Luxemburger Jungbauern und Jungwinzer, an die edlen Spender und an das Luxemburger Ministerium für Entwicklungszusammenarbeit und humanitäre Hilfe adressiert worden ist.

Den Verantwortlichen vor Ort wurden **147.809,12€** während des letzten Jahres (2015) überwiesen, um die Abschlussarbeiten fertigzustellen.

fg

Am Montag, dem 19. Oktober 2015 konnten die Schwestern Marie Brigitte Katona (3.v.l.), Provinzialoberin der „Soeurs de Sainte Marie de Namur“ (SSMN) für den Kongo und den Kamerun, Marcelline Luzala (5.v.l.) aus dem Kongo und Marie Pierrette Akoa Oboé (1.v.r.) aus dem Kamerun von den Vertretern unserer NRO im Centre Convict begrüßt werden.

Die lokale Schwesterngemeinschaften der SSMN zählen seit vielen Jahren zu den Partnern unserer NRO. Während des Arbeitsbesuches gingen die Schwestern auf den aktuellen Stand der Entwicklungsvorhaben ein, welche in den letzten Jahren mit der Unterstützung unserer NRO und dem Luxemburger Ministerium für Entwicklungszusammenarbeit und humanitäre Hilfe in Djuma und Sia in der Demokratischen Republik Kongo, bzw. in Soa im Kamerun umgesetzt wurden.

Auch wurde eine weitere Zusammenarbeit mit den dynamischen Schwestern erörtert. In den kommenden Jahren soll beispielsweise in der Umgebung von Ndunga (bei Kikwit) im Kongo, ein sogenanntes „Projet intégré“ umgesetzt werden, welches - nebst dem Bau von Schulgebäuden - die Förderung der Frauen und der Gesundheit der lokalen Bevölkerung im Allgemeinen vorsieht.

Bedingt durch die große Nachfrage seitens der Frauen von Soa im Kamerun, hat Schwester Marie Pierrette ihrerseits vorgeschlagen, einen weiteren Ausbau der Poliklinik ins Auge zu fassen (siehe Seite 18 und 19 dieser Publikation).

Sobald das konkrete Konzept der beiden Vorhaben vorliegt, werden wir mit Sicherheit auf diese interessanten Projekte in unseren Publikationen und unter www.jongbauern.lu eingehen.

4 Kamerun – Soa

Bau und Ausstattung einer Entbindungsstation in der Poliklinik in Soa

Die Krankenpfleger und das technische Personal vor der fertiggestellten kleinen Entbindungsstation in Soa

Unseren Lesern und Gönnern teilten wir bereits im ONG-News 2015 mit, dass die Arbeiten an der kleinen Entbindungsstation, die im Februar 2014 in die Wege geleitet wurden, größtenteils im September 2014 abgeschlossen worden sind.

Somit konnte die Station, die an die Poliklinik von Soa angegliedert ist, während des Aufenthaltes einer Delegation von Mitgliedern der Verbände der „Lëtzeburger Landjugend – Jongbaueren a Jongwënzer“ offiziell am 10. September 2014 eingeweiht und ihrer Bestimmung übergeben werden.

Dank des Projektes verfügt die Poliklinik von Soa nunmehr über eine adäquate Infrastruktur zur Betreuung der werdenden Mütter und ihrer Neugeborenen. Auch konnten beachtliche Fortschritte auf sanitärer (Hygiene, Trinkwasser) und medizinischer Ebene (Krankenvorsorge, Untersuchungen, Behandlung) sowie der Sensibilisierung in puncto Hygiene und Gesundheit erzielt werden.

Für dieses Projekt, für das inzwischen die Entlastung seitens des Luxemburger Ministeriums für Entwicklungszusam-

menarbeit und humanitäre Hilfe vorliegt, wurden dem lokalen Partner im Januar 2015 weitere **21.978,96€** überwiesen.

Mit dem Geld konnten unvorhergesehene Ausgaben, die bei den Arbeiten aufgetreten waren, ausgeglichen, zusätzliches medizinisches Material angeschafft und Weiterbildungskurse für die Hebammen und Krankenpfleger finanziert werden, um die professionelle Betreuung der Neu- und insbesondere der Frühgeborenen zu gewährleisten.

Wir weisen in diesem Zusammenhang auf die Aktion unter dem Titel „**Neit Equipement fir d'Maternité vu Soa am Kamerun**“ hin, die im Dezember 2015 vom Verwaltungsrat unserer NRO gestartet wurde, um den Verantwortlichen die Möglichkeit zu bieten, die Entbindungsstation mit weiterem Material im Wert von **9.913,00€** auszustatten. Die Details zu dieser Aktion findet der Interessierte auf der folgenden Seite dieser Publikation.

fg

Aktioun „Neit Equipement fir d’Maternité vu Soa am Kamerun“

Zënter laange Jore gehéiert déi lokal Schwëstere-Communautéit vun de Soeurs de Sainte Marie vu Soa am Kamerun zu de Partner vun der ONG. Esou gouf beispillsweis zu Soa an de Joren 2011, resp. 2012 – an zwou Etappen – en Dispensaire ausgebaut an equipéiert, fir der grousser Demande vun der Bevëlkerung nozekommen, fir hir medezinesch Versuergung ze garantéieren.

Ueschléissend un dës Etapp konnten am Februar 2014 déi éischt Aarbechten un engem neie Fligel am Dispensaire an Ugrëff geholl ginn, deen elo ausschliisslech de schwangere Fraen an/oder de jonke Mamme mat hire Bébéen zur Verfügung steet. Si kënnen esou getrennt vun de Kranken, déi am Dispensaire behandelt ginn, en charge geholl ginn.

An deem eestäckege Bau mat engem Espace fir Accueil, enger Salle d’accouchement, engem Aarbechtsraum, fënnf Eenzelzëmmer an zwou Gemeinschaftszëmmer, stinn de Fraen 13 Better a 7 Wéien zur Verfügung. D’Statioun ass mat deenen néidegen Instrumenter a Maschinnen equipéiert, fir d’Accouchement an de Suivi vun de Bébéen ënner gudder Konditiounen duerchzeféieren. Dësweidere konnt eng Jeep ugeschaaft ginn, déi an dréngende Fäll als Ambulanz agesat gëtt. De Projet hat e Budget vun **236.732,46 €**; 2/3 dovun si vum Lëtzebuerger Kooperationsministär iwwerholl ginn.

De Bau an den Equipement vum Dispensaire an der klenger Maternité si mat verschiddenen nationalen an internationale Programmer vereinbar, déi ënner anerem d’Bekämpfung vun der Mamme-/Kannerstierflechte a vum AIDS, an déi allgemeng Gesondheetsförderung vun deem a prekäre Verhältnesser liewenden Deel vun der Bevëlkerung an de Fokus setzen. Obschonn, datt iwwer de Projet villes realiséiert konnt ginn, sinn déi Verantwortlech vun eiser ONG gewëllt, fir déi kleng Maternité mat der Finanzéierung vu weiderem Equipement ze ënnerstëtzen.

Tatsächlech huet déi medezinesch Versuergung vun de Fraen a Kanner zënter der Konstruktioun vun der Maternité ëm 41 %, resp. 30 % zougeholl. Deemno ginn am Centre de santé an der Moyenne/Mount 500 Patiente behandelt. Zousätzlech kommen all Mount 80 schwanger Frae fir d’Consultations prénatales an d’Maternité an et gi 40 Bébéen do gebuer. Mat der Aktioun soll d’Maternité mat folgendem zousätzlechem Material equipéiert ginn:

1 aspirateur de mucosité	382,00 €
2 boîtes d’accouchement complètes	763,00 €
1 boîte de petite chirurgie	382,00 €
1 table d’accouchement	1.525,00 €
1 couveuse électrique	6.861,00 €
Total :	9.913,00 €

**Wann och Dir d’Aktioun ënnerstëtze wëllt,
kënn Dir dat maache mat engem Don
un d’ONG:**

**Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer –
Service Coopération a.s.b.l.**

CCPL: LU05 1111 0050 3083 0000

CCRA: LU32 0090 0000 0157 8004

**Vermierk: Aktioun „Neit Equipement
fir d’Maternité vu Soa“**

Ären Don ass steierlech ofsetzbar!

**Mir soen am Viraus e grouse Merci,
fir all Ënnerstëtzung,**

De Verwaltungsrot vun der ONG

Wäertvollen Asaz fir de Bauerestand am Burkina Faso a fir d'ONG hei zu Lëtzebuerg

Klierf, de 4. Oktober 2015: Am Kader vum Éierewäin um Dag vun der Kooperatioun – dee vun der Gemeng Klierf offréiert gouf – hunn d'Vertreieder aus dem Verwaltungsrot vun der ONG, zesumme mam Här Emile Eicher, Député-Maire (3.v.r.) an dem Fränz Schlechter (6.v.l.), President vun der LLJ Cliärréf, dem Marcel Scheidweiler (7.v.l.) hire grouse Merci ausgedréckt, fir säi laangjäregt Engagement an der Kooperatiounsarbeit an Afrika

Interview mam Marcel Scheidweiler, laangjäregt Member vum Conseil d'administration vun der ONG a Project-Manager vum Kooperatiounsprojet „Centre technique d'amélioration de la traction asine – CTAA“ am Burkina Faso.

No de sougenannte „Burkina Days“, déi eis ONG am Kader vun der Foire Agricole vun Ettelbréck mat verschiddenen anere Lëtzebuurger ONGen an Associatiounen – wéi Fondation Chrëschte mam Sahel, Association Le Soleil Dans la Main, Fondation Dr Elvire Engel, Solidaresch Aktioun Echternach a Partage Afrique organiséiert huet, huet de Marcel säi Récktrëtt aus dem Conseil d'administration vun der ONG no laange Jore vun Engagement bekannt ginn. Wéi mir et scho bei anere groussen Aktivitéite vun der ONG gewinnt waren, zënter datt de Marcel 2004 e Mandat am Conseil d'administration vun der ONG ugeholl huet, huet hien och bei der Preparatioun an der Realisatioun vun dësen „Burkina Days“ e beispillhaften Asaz

gewisen an domat maassgeblech dozou bäigedroen, datt d'Aktioun zu Ettelbréck e grouse Succès ginn ass. Iwwregens kann een sech weiderhin an der Billergalerie, déi ënner www.jongbaueren.lu ze fannen ass, vun der Reussite vun dëser gemeinsamer Sensibilisatiounsaktioun – déi vum Lëtzebuurger Kooperatiounsministär cofinanzéiert gouf – iwwerzeegen.

Mir kommen awer elo op de Marcel zréck, dee vill a wäertvoll Aarbecht fir d'ONG vun de Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer an domat fir de Bauerestand am Burkina Faso gelescht huet. Vum Abrëll 1960 bis Februar 1961 war de Marcel selwer zu Imasgo an der Obervolta tätig, fir d'Aarbecht weiderzeféieren, déi den Tony Mailliet

Interview mam Marcel Scheidweiler

1959 – mam Impuls vum Pater Henri Spoden s.j. – ugestouss an domat de Grondstee geluecht huet vun enger laanger Geschicht, wat d'Entwécklungszesummenaarbecht am Interessi vun der ländlecher Bevëlkerung an Afrika vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer betrëfft.

Wou de Marcel nees zréck zu Lëtzebuerg war, ass hien – wéi och den Tony Mailliet – a sëllegen Informatiounsversammlungen oder a Schoulen op d'Aarbecht agaangen, déi zu Imasgo an Ëmgéigend realiséiert gouf. Am Joer 2002 ass de Lëtzebuerger Kooperatiounsministär – ënner dem Impuls vum deemolege Kooperatiounsminister, dem Här Charel Goerens, an dem Direkter vun der Kooperatioun, dem Här Jean Feyder – un äis erugetrueden, fir eng Etude d'impact an d'Weeër ze leeden, déi d'Aarbecht, déi vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer vun 1959 – 1969 an der Obervolta geleescht gouf, ze evaluéieren.

De Marcel huet sech deemools direkt abruecht, fir den Experte vum COTA aus der Belge (Collectif d'échanges pour la Technologie Appropriée), resp. deene vun der INERA aus dem Burkina Faso (INstitut de l'Environnement et de Recherches Agricoles) bei der Realisatioun vun der Etude zur Sait ze stoen. D'Etude beleet kloer, datt d'Uspane vum Iesel sech duerch den Asaz vun de Lëtzebuerger (an den 1960-ger Joren) ganz staark am Burkina Faso verbreet huet. Si weist dësweideren drop hin, datt den Iesel zënterhier fir vill Duerfbewunner en onverzichtbare Begleeder ginn ass, deen eng ganz Rei Déngschter leescht, fir zum Iwwerliewe vun deene mannerbemëttelte Bauerefamillje bäizedroen. Déi eeler Generatioun am Burkina Faso ass während der Enquête esou wäit gaangen, datt si den Iesel als „Jong vum Bauer“ betitelt huet.

Déi vulgariséiert Versioun vun der Etude ass weiderhin a franséischer (L'Âne, premier fils du paysan) an an däitscher Versioun (Der Esel, der älteste Sohn des Bauern) ënner www.jongbaueren.lu ze fannen.

Aus den Iwwerleeunge vun der Etude eraus ass du bekanntlech dee sougenannte „Centre technique d'amélioration de la traction asine (CTAA)“ – deenzënter 2008 zu Imasgo an an de Partnerdierfer Koalma, Tiogo a Sabouna realiséiert gëtt – op d'Bee gestallt ginn, fir d'Aarbecht mam Iesel am Interessi vun de lokale Produzenten ze optimiséieren. De Marcel huet sech

a senger Funktioun als Project-Manager och hei staark abruecht. Wéivill Stonnen hien no der Etude am Burkina tatsächlech doheem beim Computer souz, fir de Projet op Pabeier ze bréngen, fir Mailen ze beäntweren, fir d'Rapporten ze iwwerliesen oder iwwer Skype mat den Experten ze diskutéieren, dat wësse just hien a seng Madame.

Marcel,

nom Tony Mailliet, dee vun 1959 bis Abrëll 1960 als 1. Entwéicklungshelfer vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer an der deemoleger Obervolta tätég war, hues Du 1960 d'Relève vun Dengem Virgänger iwwerholl, fir dat, wat den Tony bis dohin ugereegt huet, weiderzeféieren. Hien huet zu Imasgo bekanntlech no Léisunge gesicht, fir deenen einfache Baueren an hire Fraen déi haart Aarbecht um Feld ze vereinfachen. Mat der spontaner Uspannung vum Iesel an der domat verbonnener besserer Bewirtschaftung vun de Felder konnten d'Ertrag vun de Produzenten verbessert ginn. Kanns Du eise Lieser matdeelen, wéis Du dës Initiativ vun Dengem Virgänger deemools gesinn hues a wéis Du se haut aschätz – no all deene Joren, wous Du Member vum Conseil d'administration vun eiser ONG a virun allem Project-Manager vum CTAA wars?

Deemools, grad ewéi haut, war a sinn ech iwwerzeegt, datt et de richtege Wee ass, fir d'Leit op der Plaz ze léiere mat einfachen an hire Méiglechkeeten ugepasste Methoden hiren Akerbau ze verbessern. Deemools ass et drëm gaang, den Iesel als Zugdéier ze gebrauchen, d'Felder mam Iesel ze plouen, a Reien ze séinen, mam Iesel a mam Kappert d'Onkraut tëschent de Reien ewechzegéiden. Den Iesel an de Kieler hu misse mat Iwwerzeegungsaarbecht – déi vum Tony Mailliet ugefaange gouf – géint déi traditionell Mentalitéit agefouert ginn. Hei duerfe mer de grouse Verdéngscht vum Monseigneur Bretault – Bëschof vu Koudougou – net vergiessen, deen de Katechisten, wa se fäerdeg ausgebilt

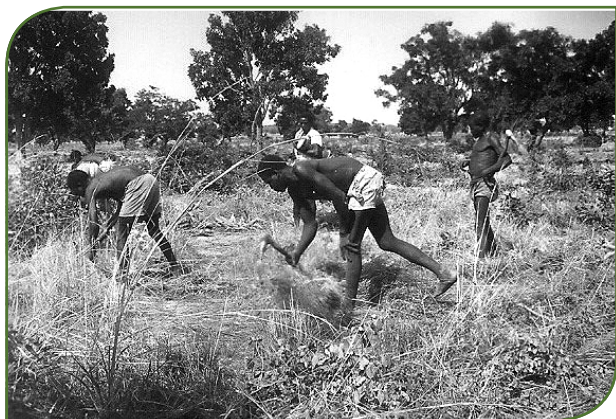
waren an uechtert d'Land an d'Dierfer geschéckt goufen, zwee Iesele mat dem néidege Geschir, engem Plou oder enger Houe de Manga zur Verfügung gestallt huet.

D'Katechisten hunn an deene verschiddenste Regioune vun der Obervolta hir Felder mam Iesel beakert, krute gutt Resultater a konnten esou d'Leit iwwerzeegen, datt den Iesel e ganz nützlich, wäertvoll

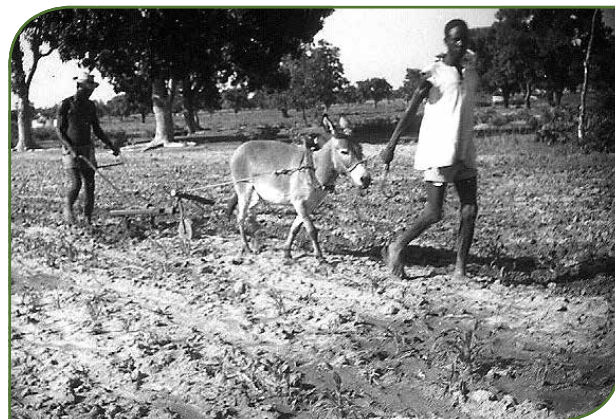

1960: D'Entwéicklungshelfer Marcel Scheidweiler (l.a.B) a Rolph Ketter (r.a.B.) mat de lokalen Aarbechter am Atelier zu Imasgo, wou d'Kieler fabrizéiert goufen

Interview mam Marcel Scheidweiler

1960: Dem Marcel seng Ekip beim defrichéiere vun engem Stéck fir Akerland ze gewannen

1960: De Raphaël mam Etienne Ramdé beim Oplackere vum Buedem mat Hëllef vun engem Iesel

Déier ass, dat dem Mënsch an der Sahel-Zon gutt Déngschter leeschte kann.

Haut sinn ech frou an houfreg, datt d'Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer net nëmmen eng Revolutioun am Akerbau a Westafrika ugefaangen hunn, awer datt si mat der Ënnerstëtzung vum Kooperatiounsministär a vu ganz ville Leit dee Projet weider ausbauen, verdéiwen an den neien Erausforderungen upassen kënnen. Et ass wichteg, datt mer eng zentral Plaz an der Form vum „Centre technique d'amélioration de la traction asine“ (CTAA) geschafen hunn, wou d'Baueren de richtegen Ëmgank mat den Ieselen, der Kassin, d'Beakere vun de Felder mat Mëscht, d'Aarbechten am Gaart mat den Iesele geléiert ginn. Op dëser Plaz sollen d'Leit och einfach Methode fir hir Gäert ze bewässere gesinn. Si solle sech bewusst ginn, wéi wichteg et ass, d'Reewaasser opzefänken a sënnvoll anzesetzen.

Och wann ech heiansdo meng Zweiwelen hat a wann de CTAA mer Kappwéi ginn huet, esou sinn ech der Meenung, datt dee Projet néideg war an ass, datt e weidergefouert muss ginn, well et eng Referenz fir den ökologeschen Akerbau am Burkina Faso ass, deen dem Bauer um Land am beschte weiderhëlleft.

Deemools huet den Tony ënnert dem Motto „Kampf géint den Hunger an der Welt“ säin Asaz gesinn. Haut gesinn di meeschte Länner an, datt de verbesserten Akerbau an Afrika eng mat deenen éischte Bedingungen ass, fir e Land virunzebréngen. Do ass de Service Coopération vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer also um richtige Wee.

Fir äis e konkret Bild ze maachen, wiere mir frou, wanns Du kuerz drop agoe kënns, wat deemools Deng Aarbecht zu Imasgo an Ëmgéigend war.

Ech hat mech beim Pater Spoden gemellt, fir zu Imasgo Ieselskielieren ze maachen, fir datt den Tony an d'Dierfer fuere konnt, fir de Baueren d'Aarbechte mam Iesel ze demonstréieren. Leider huet den Tony gesondheetshalwer missen zeréckkommen. Op der Missiounsstatioun vun Imasgo huet de Frère Joseph Nouvelan mer ganz gutt

Rotschléi ginn, wat fir Planzen ech ubaue soll a wéi ech et maache soll. Ech hunn Hirse-, Erdnëss, Bounen- a Räisfelder ugeluecht. Ech hunn déi eenzel Hirseparzelle verschiddele mat Mëscht oder Dünger behandelt, ech hu geplout an a Reie geséint. Et konnt een esou schéi gesinn, wat am beschte fir d'Planze war. Meng Felder lounge niewent der Haaptstrooss Koudougou-Yako-Ouahigouya a vill Leit, déi hei laanscht koumen, ze Fouss oder mam Velo, si stoe bliwwen an hu sech d'Methode vu mengen Aarbechter erkläert gelooss. – Op enger grousser landwirtschaftlecher Ausstellung am Januar 1961, konnt ech dem éischte President vun der Obervolta, dem Här Maurice Yaméogo, déi nei Methode virstellen an him a senger Leit virféieren, wéi ee mat engem Iesel, Waasser aus dem Pëtze schaffe kann.

Iwwer 200 Kieler hunn ech mat mengen Aarbechter gemaach, déi ech mat de Suen, déi de Pater Spoden mer geschéckt huet, bezuelt hunn. Déi Kieleren hunn ech de Baueren an dem „Commandant de cercle“ verkaf. Mam Rolph Ketter, deen am September 1960 koom, hu mer a verschidden Dierfer Shaduffsystemer opgeriicht, fir d'Waasser méi einfach aus dem Pëtze ze schaffe. Awer dat war e Mësserfolleg, well d'Leit déi ganz Konstruktioun nees ofgeriicht hunn, esoubal mer aus dem Duerf waren. Well de Johnny Storn an de Camille Engeldinger am November 1960 op d'Plaz koumen, hunn ech zäitweis zu Koudougou an de Pateren hirem Gaart geschafft, dee ganz verwéldert war. Ech si fir d'Kieleren ze maachen dorower gefuer, hu mech an d'Landwirtschaft engagéiert an esou garantéiert, datt d'Pionéieraktioun, fir den Iesel als Zugdéier ze gebrauchen, déi den Tony Mailliet ugefaangen hat, weidergefouert gouf.

De Pater Henri Spoden s.j. huet bekanntlech den Ustouss zu der elo bal 60-järegger (2019) Entwécklungs-zesummenaarbecht vun de LJB & JW ginn. Wéi hues Du de „Bauerepater“ erlieft?

De Pater Henri Spoden war e Mann a Geeschtlechen, deen d'Häerz op der richteger Plaz hat. Intelligent, spontan, jovial, éierlech, riichter aus a wäitsiichteg huet hien heiheim vill Kontakter opgebaut, déi der Entwécklungsaarbecht zegutt koumen. Duerch seng gutt Relatiounen mat der

Interview mam Marcel Scheidweiler

1960: De Marcel an engem Kakuettefeld mat am Hannergrond déi eenzel Parzelle vun engem Versuchsfeld mat Hirse

Duerfbevëlkerung a mat villen aflossräiche Leit aus dem Land, esou wéi seng regelméisseg Zeitungsartikelen hunn d'Aktioun vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer vun 1959 bis 1969 am ganze Land bekannt a beléift gemaach. Mer verdanken him ganz vill a sinn him Unerkennung a Respekt schëlleg.

D'Entwécklungszesummenaarbecht, wéi Dir se an der Obervolta – respektiv Är Nofolger am deemolege Zaire oder an der Côte d'Ivoire – kannt hutt/hunn, gëtt haut anescht ugepak. Du kanns och do e Wuert matschwätzen; déi zwou Approchen hues Du als 2. Entwécklungshelfer vun de LJB & JW an als Project-Manager vum CTAA kennegeléiert.

Fréier war et méi einfach. De Coopérant war eng laang Zäit op der Plaz, huet do gelieft, huet déi afrikanesch Mentalitéit kennegeléiert an huet um eegene Läif, d'Schwieregkeete vum Klima gespuert. Doduerch huet hien d'Aarbecht besser organiséieren, upassen a verbessere kënnen. Hie konnt direkt agräifen, wa Problemer opgedaucht sinn. Den Entwécklungshelfer huet misse flexibel an entschlossfähig sinn. Hien hat d'Gefill, wierklech eppes bewierken ze kënnen, well e fräi an zimlech onofhängeg handle konnt. Hien huet net fir all Klenggeheet d'Meenung an d'Averständnes vun enger Dose Leit ofwaarde missen, fir op der Plaz eng Entscheedung ze huelen. Et war kloer, datt hien och Rechenschaft iwwert seng Aarbecht ginn huet, awer dat gouf méi global gesinn: war d'Resultat gutt, dann hunn d'Klenggeheeten net gezielt.

Haut si mer wäit vum Schoss. Mer sinn e puer dausend Kilometer wäit ewech a gesinn eis Partner eemol fir e puer Deeg am Joer um Terrain a vläicht eng Kéier am Joer hei bei äis. Doriwwer eraus, muss déi klengsten Ännerung mat deene verschiddene Partner (Ministär, Verwaltungsrot, afrikanesch Partner) besprach ginn an alles muss genee, wéi et am „Cadre logique“ vum Projet festgehal gouf, verwierklecht ginn. All Su, deen investéiert gëtt, gëtt bis véier Stellen hannert dem Komma kontrolléiert, nach vun engem oder zwee Auditen erëm kontrolléiert, kommentéiert an diskutéiert. Dee ganzen Opwand, de Pabeierkrich, d'Etuden, déi virun engem Projet gemaach musse ginn,

1960: Den Aarbechter Emile bei der Hirseplantatioun

sinn opwänneg a kaschten och en Heedegeld. D'Experten, déi op den Terrain kontrolléiere ginn, si liewenswichtig fir de Projet, fueren awer och net fir näischt op d'Plaz. De Wee zum Erfolleg ass haut méi laang an hängt vu ville Leit of. Europäesch Coopérante sinn net méi onbedéngt erwünscht. D'Afrikaner si gutt ausgebild a sinn am Prinzip fähig, fir d'Projeten an Eegeregie duerchzezéien. Fréier ewéi haut muss d'Entwécklungsarbecht op d'Vertrauen an op d'Kompetenz vun de Partner baséieren. Haut huet een de Virdeel, datt fir all Su, dee fir d'Entwécklungsarbecht ausgi gëtt, ee Beleg do muss sinn. D'Aarbecht ass méi deier, awer méi transparent.

Wéi schonn uewe beschriwwen, ass de Lëtzebuerger Kooperationsministär am Joer 2002 un d'ONG erugetrueden, fir eng Etude d'impact an d'Weeër ze leeden, déi d'Aarbecht, déi d'Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer vun 1959 – 1969 an der Obervolta geleescht hunn, ze evaluéieren. Du hues Dech sengerzäit spontan abruucht fir den zoustännegen Experte bei der Realisatioun zur Säit ze stoen. Mat Sécherheet ass fir Dech domat eng nei Säit am Buch vun Dengem Liewen opgeschloe ginn. Du hues Dech vun deem Moment u voll op d'Saach konzentréiert. Kanns Du äis soen, wéis Du déi Zäit erlieft hues?

Déi Zäit vun 2003 bis 2015 war aussergewöhnlech interessant, opreegend a spannend. No 40 Joer konnt ech nees an dat Land zeréckgoen, wou ech als 22-Järegen d'Chance hat, derbäi gewiescht ze sinn, fir am Akerbau eng revolutionär Aktioun anzeféieren. Et war eng Erausforderung, eng Eier an och net ëmmer eng Freed, fir de

Interview mam Marcel Scheidweiler

Op Ustouss vum Lëtzebuurger Kooperatiounsministär ass 2002 eng Etude d'impact an d'Weeër geleet ginn, fir d'Aarbecht, déi d'Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer vun 1959 – 1969 an der Obervolta gelescht hunn, ze evaluéieren. De Marcel huet sech sengerzäit spontan abruucht fir den zoustännegen Experte bei der Realisatioun zur Säit ze stoen. D'Resultater goufen den deemolegen Zoustännegen am Kooperatiounsministär, dem Minister Charles Goerens an dem Direkter Jean Feyder, vum Abbé Leo Wagener, deemolege President vun der ONG, vum Marcel Scheidweiler a Franz Glodt (net op der Foto) iwwerreecht

CTAA an d'Liewen ze ruffen. Ech hat onheemlech vill positiv Stonnen an Erleefnesser hei beim Service Coopération vun de Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer an am Burkina Faso. Déi gutt a manner gutt Erfarungen an der Zäit gehéieren zu den Héichpunkte vu mengem Liewen. Ech soen de Membere vum Verwaltungsrot vun der ONG e grouse Merci fir d'Vertrauen an d'Frëndschaft, déi si mer geschenkt hunn.

2004 hues Du en offiziellt Mandat am Conseil d'administration (CA) vun der ONG ugehol. Bis den 1. August 2015 hues Du dëst Mandat weidergefuert. Wat ass Deng Aschätzung vun dëse laange Joren als Member vum CA a wat hunn si Dir bruecht?

Déi Frëndschaft, déi Opgeschlossenheet, deen demokratesche Geescht, alles wat ech am CA vun der ONG erlieft hunn, war aussergewöhnlech schéin, konstruktiv an esou intensiv, datt ech houvreg op déi Erfarunge sinn. D'Zesummenaarbecht mam Leo Wagener, President an Aumônier, mam Franz Glodt, Permanent, mam Romain Richer, haitege President, a mam Jacqueline Monville, Chargée de projets, war op de géigesäitege Respekt a Frëndschaft baséiert. All de Membere vum CA soen ech e grouse Merci, datt si mer, als eelere Pensionär, hiert Vertrauen an hir Frëndschaft geschenkt hunn. Ech hu mech gefreet, fir all Mount mam Carlo Schiltges oder eleng aus dem Éislek an d'Versammlung vum CA ze kommen. Erliichtert war ech awer och, wéi d'Jacqueline als Chargée de projets agestellt gouf an eiser Aarbecht eng nach méi grouss professionell Basis ginn huet.

Déi Zäit am CA war eng Beräicherung vu mengem Liewen, déi net hätt kéinte besser sinn. Ech konnt aktiv an de Projete matschaffen, ech konnt zrëck an de Burkina goen, ech hunn d'Resultat vun der „Mgr Bretault-Pater Spoden-Tony Mailliet-Aktioun“ gesinn a konnt mat un enger Weiderféierung vun deem Projet schaffen. Wat kann een nach méi vun esou engem Asaz verlaangen? Ech, fir mäin Deel, si komplett zefridden, well ech weess, datt eise CA an eis afrikanesch Partner alles maachen, wat an hire Kräfte steet, datt de CTAA e Virbild fir déi ganz Region gëtt.

Opgrond vun der Etude d'impact ass d'Iddi opkomm, fir e Kooperatiounsprojekt op d'Been ze stellen, fir d'Aarbecht mam Iesel vun de lokale Produzenten iwwer de Wee vun engem „Centre d'amélioration de la traction asine“ ze optimiséieren. Du wars maassgeblech un der Preparatioun an der Realisatioun vun dësem Projet – dee schlussendlech vun 2008 un, realiséiert konnt ginn – bedeelegt. Mëtt 2012 huet de CA vun der ONG beschloss, fir eng sougenannten „Chargée de projets“ anzestellen an de Wee vun der Professionaliséierung weiderzagoen. Och wanns Du bis den August 2015 nach ëmmer am enke Kontakt mam Büro vun der Kooperatioun vun der ONG stoungs a regelméisseg an de Centre Convict komm bass, fir u verschiddene Reuniounen deelzehuelen, konnts Du déi grouss Verantwortung, déis Du bis 2012 gedroen hues, un d'Jacqueline Monville ofginn. Wat ware fir Dech déi gréissten Erausforderungen, wat de Projet CTAA betrëfft.

Fir d'éischt hu mer misse véier Joer kämpfen, éiert de Projet vum Kooperatiounsministär ugehol gouf. Mat grousem Elan an Enthusiasmus ass et du lass gang, fir

2013: De Marcel mam Jacqueline Monville, Chargée de projets vun der ONG, während hirer éischter gemeinsamer Visite de suivi vum Kooperatiounsprojet CTAA vun Imasgo am Burkina Faso

d'Infrastruktur vum Zenter opzebauen. Awer no sechs Méint ass den Hippolyte Ouédraogo, eisen Haaptuspriechpartner am Burkina, Ambassadeur vu sengem Land am Senegal ginn. Säin Ersatzmann huet vill Zäit gebraucht, bis hie sech un äis a mer äis un hie gewinnt haten.

Eist Personal um CTAA huet äis och Kappzerbrieches gemaach: Een Ugestallten ass gestuerwen, een aneren ass mam Moto esou schwéier gefall an huet sech esou verletzt, datt en seng verantwortungsvoll Aarbecht als Moniteur net méi weiderféiere konnt. Eng Persoun hu mer missen entloossen, well si et net op hirem Poste bruecht huet. Et war schwéier, fir eise Personal kloer ze maachen, datt d'Formatiounen um CTAA ofzehale wieren an net nëmmen an den Dierfer. Et huet laang gedauert, bis d'Personal agesinn huet, firwat mer 6 Reewaasserbehälter vu je 70 Fudder gebaut hunn a bis se déi 420.000 Liter Waasser richtig agesat hunn. Nach haut maache mech d'Gedanken un déi Schwieeregkeeten net frou.

Wat ass Deng Appreciatioun vum Kooperatiounsprojet CTAA – deen d'ONG nach e puer Joer beschäftegt wäert, bis datt eng gewëssen Autonomie garantéiert ass?

De CTAA ass e Pilotprojet, deen eemoleg ass. Aus deem Gronn, hate mer mat ville Schwieeregkeeten zekämpfen, déi an anere Projeten net opgedacht sinn. Duerch dem Jacqueline seng professionell Aarbecht huet de Projet den Dréi kritt a steiert op eng Autonomie hinn. D'Formatiounen fir d'Bauere

gi vun den ONGe gefrot a vun hinne bezuelt. Dat ass e gutt Zeechen an eng Pist, déi ausgebaut muss ginn. De CTAA selwer muss weider zu engem Unzéiungspunkt fir d'Bauere ginn. Hei mussen si virbildlech Demonstratiounsfelder virfannen, déi hinne Fudderplanzen als Beispill presentéieren, Weeden, déi och an der Dréchenzäit gréng sinn, well se mat dem gespäicherte Reewaasser genetzt ginn, Gäert, wou se innovativ Methode fir Geméis unzeplanzen, gesinn, Ieselen, déi op d'Wuert follegen an net mënschen- oder aarbechtsschei sinn. Et muss ëmmer eppes lass sinn op deem Zenter: eng Ausstellung vu landwirtschaftlechem Geschir, en Dag vum Iesel mat Concours fir de schéinsten oder stäerksten Iesel erauszefannen, mat enger Ieselscourse, verschidde Methoden, fir d'Waasser aus dem Pëtz (bei äis: aus de Behälter) ze schäffen. Wa mer et fäerdeg bréngen, fir aus dem CTAA en Unzéiungspunkt ze maachen, deen d'Leit begeeschtert, si mer gewonnen an de CTAA gëtt dat, wat e vun Ufank u sollt sinn: ee Beispill fir Innovatioun, Entrepreneursgeescht a Fortschrétt.

Wéi schätzt Du déi aner aktuell Projete vun der ONG an, déi mat de lokale Partner am Kongo, am Burkina Faso an am Kamerun realiséiert ginn?

Déi Projeten am Kongo an am Kamerun lafe ganz gutt, well mer et do mat serieuxe Partnerinnen ze dinn hunn. Hei sinn d'Schwëstere vun der Congregatioun „Soeurs de Sainte Marie de Namur“ ganz aktiv a maachen hir Aarbecht

Och e puer Wuert vun Unerkennung huet de President vun der ONG um Dag vun der Kooperatioun 2015 (op de Säiten 30 - 31) un d'Madame Manny Scheidweiler-Recken gerücht. Si huet hirem Mann ganz oft de Réck fräigehalen, fir datt hien sech voll op seng Aarbecht als Project-Manager vun der ONG konzentréiere konnt (v.l.n.r.: Abbé Romain Richer, Manny Scheidweiler-Recken, Marcel Scheidweiler)

gewëssenhaft a genau esou, wéi de Kooperatiounsministär an de Service Coopération vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer et virschreiwten. De Schoulprojet vun Zambélé am Burkina Faso fänkt elo un, Wierklechkeet ze ginn. De Staudamm-Projet, dee mer zesumme mat der ONG „Le Soleil dans la Main“ maachen, ass gutt virbereet a gëtt bestëmmt en Erfolleg. An deenen zwéi Projete schaffe mer mat Partner zesummen, déi eng laang Erfahrung an der Entwécklungszesummenaarbecht hunn. Op eiser Säit leet d'Jacqueline déi Projete gewëssenhaft, kompetent a mat vollem Asaz, esou datt den Erfolleg sécher ass. Ech hu jiddefalls vollt Vertrauen, datt d'Projete vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer eng gutt Zukunft hunn.

Fir eis Lieser: Informatiounen zu den aktuelle Kooperatiounsprojete fënnt een ënner www.jongbaueren.lu oder am ONG-News 2015, deen an der Zentral vun der LLJ – JB & JW am Centre Convict ugefrot ka ginn: Tel. 44743 – 252 oder Email landjugend@pt.lu.

Och fir d'ONG huet dës Etude d'impact am Burkina Faso zu enger neier Etapp an hirem bal 60-järeg Bestoe gefeuert. D'Kooperatiounsaarbecht vun de LJB & JW gouf der Zäit ugepasst, professionaliséiert an d'Bestëmmung vum Lëtzebuerger Kooperationsministär eescht geholl, fir eng Kooperatiounsaarbecht ze leeschten, déi den haitegen Ufuerderunge gerecht gëtt. Wéi gesäis Du dat?

Eis Aarbecht ass aus dem Benevolat ervirgaangen an huet elo de Stadium vun der Professionalitéit erreicht. Dat ass onbedéngt néideg, fir den Erausforderungen um Terrain an den Ufuerderunge vum Kooperatiounsministär gerecht ze ginn. Eis Aarbecht gëtt doduerch strukturéiert, transparent an efficace, wat zum Virdeel fir eis Partner a fir äis ass. Ech kann nëmmen déi Entwécklung ënnerstëtzen a guttheeschen. Et ass mer net fir d'Zukunft baang, well d'Jacqueline an all eis Membere vum CA maachen hir Aarbecht mat vollem Asaz.

Interview mam Marcel Scheidweiler

Gëtt et Iddien a Gedanken, déis Du deenen aktuelle Memberen aus dem CA mat op de Wee wëlls ginn?

Fir eis Europäer ass et wichteg, fir d'afrikanesch Mentalitéit kennen a verstoen ze léieren. De Wäissen als Chef oder Coopérant ass net méi an Afrika erwünscht, sou datt et kaum nach ewéi fréier méiglech ass, als Entwécklungshelfer do schaffen ze kënnen. Et kann een awer als Stagiaire, als Student oder als Benevol an enger vun Afrikaner geleeter a vun Europäer bezuelter Struktur 3 Méint bis e Joer schaffen. Op dës Manéier léiert een d'Land an d'Leit kennen. Mat der Erfahrung méi räich, ass et méi einfach heiheem, am CA, gutt Léisunge fir dat afrikanescht Land ze sichen an ze fannen. Wann Der oder Är Kanner d'Geleeënheet hutt, fir esou e Stage ze maachen, da profitéiert dervun. Et ass fir Iech selwer a fir d'Entwécklungszesummenaarbecht vu grousssem Virdeel.

Behaalt deen demokrateschen afrikanesche Geescht, deen am CA ass, an der Zukunft bäi. Et ass wonnerbar, wéi virbildlech, iwwerluecht a fair d'Diskussionen am CA gefouert ginn. Jidderee kënnt zu Wuerter a seng Meenung gëtt respektéiert. Demokratesch gëtt ofgestëmmt an et gëtt esou gemaach, wéi d'Majoritéit et wëllt. De CA vum Service Coopération vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer ass e Virbild vu gelieferter Demokratie.

Marcel, d'Sensibilisatioun vun deenen Interesséierten, de Schoulkanner an de Membere vun der Lëtzebuerger Landjugend – Jongbaueren a Jongwënzer war fir Dech ëmmer en Thema. Mam Background vum fréiere Schoulmeeschter an Dengem oppene Wiese wousst Du d'Leit an d'Kanner ze begeeschten.

Ech hunn d'Chance, fir nach haut a verschidde Schoulen iwwer de Burkina Faso schwätzen ze kënnen an de Jongen a Meedercher Biller iwwer d'Land, d'Leit an iwwert eis Aarbecht weisen ze kënnen. Et ass ëmmer e flott Erleefnes, fir mat de Jonken iwwer Afrika ze diskutéieren. Et ass eng Beräicherung fir eis all. Ganz gäre maachen ech dat weider, esou laang meng Gesondheet mer et erlaabt.

Gëtt et Iddien a Gedanken, déis Du de Memberen aus de regionale Gruppe vun der Lëtzebuerger Landjugend – Jongbaueren a Jongwënzer (LLJ – JB & JW) mat op de Wee wëlls ginn?

Wann déi eenzel Gruppe vun der LLJ – JB & JW eppes organiséieren, wéi den Dag vun der Kooperatioun, de Jongbaueren- a Jongwënzerdag, de Landjugenddag, d'36-Stonnen-Aktioun, ... dann ass dat ëmmer bis an all Einzelheet geplangt a gëtt mat grousser Energie an Asaz duerchgefouert. Ech kann ëmmer nees staunen an déi jonk Leit bewonneren. Si maachen et gutt, esouguer ganz gutt! Ech ka si nëmmen an hirer Dynamik begléckwünschen a si ermuddegen, op deem Wee weiderzefueren!

Marcel, et gëtt nach eng ganz Rei Froen, déi mir Dir stelle wëllen. Den Interview ass awer scho méi laang ausgefall, wéi geplangt. Eier mir ofschléissen, misst Du eise Lieser awer nach matdeelen, wat Deng Zukunftspläng

sinn. Mir wëssen, dass et do Themefelder gëtt, déi Dir um Häerz leien a wous Du Dech weiderhin abréng wëlls.

Viru 45 Joer hunn ech ugefaangen, fir Bandes dessinées fir d'Primärschoul ze zeechen. Lues a lues hunn ech mech a verschidden Themen a besonnesch an d'Geschicht vum Zweete Weltkrich ageschafft. Op deem Gebitt hunn ech nach verschidde Projeten, déi ech realiséiere wëll. – D'Panneauen „REMEMBER US“, déi bis elo bei 24 Monumenter fir eis amerikanesch Befreier 1944/45 stinn, ginn nach weider op Ufro vun de Gemengen oder den Organisatiounen, déi sech fir d'Erhale vun der Erënnerung un den 2. Weltkrich asetzen, opgeriicht. Ech schaffe bei deene Projekte gäre mat. Et sinn nach ganz vill Monumenter am Land, wou nach kee Panneau steet a wou et awer néideg wier, datt d'Leit wësst, wat do geschitt ass.

Afrika wäert mech och an Zukunft net ganz lassloossen. Ech weess nach net, wéi et mat menger Fra hirer Initiativ „Partage Afrique“ weidergeet. Et ass méiglech, datt ech do gebraucht ginn an ech hale mech bereet.

Vill Aarbecht bleift nach ëmmer ëm an am Haus zu Weller ze maachen. D'Zäit gëtt mer net laang, awer ech weess net, wéi laang mer nach vu menger Zäit bleift, fir alles fäerdeg ze maachen, wat ech mer virgeholl hunn. Nu jee, eiser Här weess, wéini datt Hie mech rífft.

Mir soen dem Marcel e ganz grouse Merci fir dës interessant Andréck iwwer säi wäertvollen Asaz fir de mannerbemëttelte Bauerestand am Burkina Faso an am Verwaltungsrot vun der ONG hei zu Lëtzebuerg. Hien huet ganz kloer – wéi de Pater Spoden an deem seng Nofolger, d'Abbé Léon Kirsch a Leo Wagener – der Kooperatiounsarbecht vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer säi Stempel opgedréckt.

Mir sinn iwwerzeegt, datt seng laangjäreg Aarbecht hir Friichten droe wäert. „Säi“ Projet wäert de Verwaltungsrot vun der ONG nach eng Zäit beschäftegen, bis datt eng gewëssen Autonomie erreecht ass. Mir wëllen awer näischt iwwerstierzen an eis déi néideg Zäit loossen, fir déi Moyenen anzesetzen, déi néideg sinn. Mir sinn zouversichtlech, datt wa mir déi rezent Iwwerleeunge vun deenen Zoustännegen aus dem Lëtzebuerger Kooperatiounsministär an déi nächst Etapp vum Projet afléisse loossen, wann déi finanziell Ënnerstëtzung vun deemselwechte Ministär och an Zukunft garantéiert ass, a wann de lokale Partner seng Responsabilitéite weiderhin dréit an nei Kontakter mat aneren Akteuren um Terrain ophëlt, datt och déi nächst a wahrscheinlech lescht Phas vum Projet mat Succès ofgeschloss ka ginn.

Dem Marcel wënsche mir nach vill schéin an erfëllte Joren am Krees vu senger Famill a vill Satisfaktioun bei der Realisatioun vun deem, wat him um Häerz läit.

Am Numm vum Verwaltungsrot vun der ONG
Franz Glodt
Sekretär

„Burkina Days“ am Kader vun der Foire Agricole

Foto uewen: Zu de Visiteuren, déi op de Stänn am Zelt passéiert sinn, a sech beispillsweis iwwer den Asaz vun der Kassin am Burkina Faso informéiert hunn, konnt enner aneren de Kooperationsminister Romain Schneider (2.v.l.) gezielt ginn

Foto lénks: D'Sensibiliséierungsaarbecht stoung am Mëttelpunkt vun de Burkina Days. Op deenen eenzelne Stänn ass de Kanner d'Realitéit am ländleche Raum am Burkina Faso op spilleresch Aart a Weis méi nobruecht ginn

Am Kader vun der Foire Agricole 2015 (FAE) hu folgend Associatiounen an ONGen – déi a verschiddenen Domainen am Burkina Faso an der Entwécklungszesummenaarbecht tätég sinn – vum 3. bis 5. Juli 2015 an d'Däichwisen op Ettelbréck an hiert gemeinsamt Zelt vun de sougenannten „Burkina Days“ invitéiert:

- Chrëschte mam Sahel
- Fondation Dr Elvire Engel
- Le Soleil dans la Main a.s.b.l.
- Partage Afrique
- Solidaresch Aktioun Echternach
- LJB & JW – Service Coopération a.s.b.l.

De Grondschouklasse ass freides, den 3. Juli 2015, e flotte Rallye Burkina am Zelt ugebuede ginn, fir de Schoulkanner iwwer dese Wee d'Liewensbedingunge vun de Kanner am ländleche Raum am Burkina méi nozebréngen. Samschdes, de 4. Juli a sonndes, de 5. Juli 2015 konnten sech och déi Kanner, déi d'FAE mat hiren Eltere besicht hunn, fir de Rallye aschreiwen.

Op den Informatiounsstänn hunn d'Visiteuren en Abléck an d'Aarbecht kritt, déi déi uewe genannten

Associatiounen zënter laange Joren am Dénsgscht vun der lokaler Bevëlkerung leeschten.

An Zesummenaarbecht mat der franséischer Associatioun PROMMATA a mat den Ieselsfrënn Lëtzebuerg ass d'Aarbecht mam Iesel an dem Aarbechtsgeschir Kassin virgestallt ginn. Ville vun eise Memberen a Frënn ass bekannt, datt dës Aarbecht mam robuste Schaffdéier zënter 2008 am Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine (CTAA) zu Imasgo an an de Partnerdierfer vum CTAA (Tiogo, Sabouna a Koalma) op breeder Basis mat Succès agesat gëtt, fir et deenen einfache Produzenten ze erméiglechen, hir Ertrëg op de Felder ze optimiséieren.

Iwwer Verkafs- an Iessstänn an engem flotten Animatiounsprogramm – mat afrikanesche Museker an Dänzer (Foto op der Titelsäit vun dëser Publikatioun) – konnt de Visiteuren déi villfälteg afrikanesch Kultur méi nobruecht ginn.

Vill weider Fotoe vun der gemeinsamer Aktioun vun deenen uewe genannten Associatiounen fënnt deen Interesséierte weiderhin enner www.jongbaueren.lu.

E grouse Merci un de Lycée Technique d'Ettelbruck Iwwerreechung vum Aarbechtsgeschir „Kassin“ am LTETT

E Méindeg, den 11. Januar 2016 hunn déi Verantwortlech aus dem Lycée Technique d'Ettelbruck (LTETT) op déi offiziell Iwwerreechung vum Aarbechtsgeschir „Kassin“ invitéiert, déi am Virfeld vun der Foire Agricole 2015 an den Ateliere vum Lycée vu Schüler ënner der Leedung vum zoustännegen Enseignant fabrizéiert gouf.

Si gouf dem interesséierte Public op der Foire Agricole zu Ettelbréck am Kader vun de sougenannten „Burkina Days“ virgestallt a virgefouert.

D’Kassin, déi vun der franséischer Associatioun „PROMMATA“ (Promotion d’un machinisme moderne à traction animale) entwéckelt ginn ass, gëtt am Kooperationsprojet „Centre technique d’amélioration de la traction asine“ (CTAA) an a senge Partnerdierfer agesat, fir de lokale Baueren d’Aarbecht um Feld ze erliichten. Duerch den Asaz vum Iesel – a Kombinatioun mat dem Aarbechtsgeschir „Kassin“ – kënnen d’Ertrag op de Felder nowieslech gesteigert ginn.

De Kooperationsprojet gëtt zënter 2008 vum Partner „Mains Unies du Sahel“ mat der Ënnerstëtzung vun der ONG „Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.“ an dem Lëtzebuerger Ministär fir Entwécklungszesummenaarbecht an humanitär Hëllef realiséiert.

De Romain Richer, President vun der ONG (3.v.l.), huet den Häre Lucien Klein, Direkter vum LTETT (2.v.r), Yves Monville, Directeur adjoint (1.v.l.), de Schüler an hire verantwortlechen Enseignanten am Numm vum Verwaltungsrot vun der ONG säi grouse Merci ausgeschwat, fir d’Ënnerstëtzung, déi de Lycée der ONG duerch d’Bereetstellung vun der Kassin entgéintbruecht huet. Domat gëtt der ONG d’Méiglechkeet gebueden, fir dat wichtegt Aarbechtsgeschir vun de lokale Produzenten am Burkina Faso am Kader vu Sensibilisatiounsaktiounen hei zu Lëtzebuerg ze presentéieren.

De Romain Richer huet bei där Geleeënheet drop higewisen, datt iwwer d’Aktioun „100 Kassine fir de Burkina Faso“ – déi 2013 vun der ONG lancéiert gouf, déi viséiert Zuel vu Kassinen iwwer generéis Donateurs finanziert konnt ginn. Während enger offizieller Zeremonie, déi den 22. Dezember 2015 a Präsenz vum Haut-Commissaire vun der Province vu Boulkiemde, dem Häre Abdoulaye ZÈHA, a ville weideren Autoritéite stattfoung huet, sinn déi 100 Kassinen un d’Vertrieber vun de Comité Villageois de Développement vun Imasgo, Koalma, Sabouna an Tiogo iwwerreecht ginn.

Den Artikel iwwer d’Zeremonie zu Imasgo féint een op de Säiten 12 – 13 vun dëser Publikatioun.

Dag vun der Kooperatioun 2015

E Sonndeg, de 4. Oktober huet de regionale Landjugendgrupp Clärréf op deem desjäregen Dag vun der Kooperatioun invitéiert.

Den traditionellen Dag zugonschte vun der Entwécklungszesummenaarbecht vun der ONG „Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.“, deem 1991 vum Landjugendgrupp Zenter initiéiert gouf, konnt dëst Joer eng éischte Kéier vun deene „Clärréf“ organiséiert ginn.

Vun 1991 bis 2010 huet den Dag zugonschte vun der Entwécklungszesummenaarbecht vun de „Lëtzebuurger Jongbaueren a Jongwënzer“ all Joer zum feste Bestanddeel vum Aktivitéitskalenner vun der Landjugend Zenter gezielt. Fir hir Kollegen a Frënn vum „Zenter“ ze entlaaschten – déi sech all 2. Joer ëmmer méi intensiv op de Mähdreschercross preparéiere mussen – hat sech d'Landjugend Maacher an de Joren 2011 an 2013 bereet erklärt, fir d'Organisatioun vum Dag vun der Kooperatioun an d'Hand ze huelen. D'Frënn vum Mähdreschercross wëssen, datt den Interessi un deem Rennen immens zougeholl huet, esou datt op deene leschten Editiounen iwwer 6.000 Visiteure gezielt konnte ginn. De Grupp stéisst deemno u seng Grenze vun deem, wat fir hien a Punkto Aktivitéite machbar ass.

Sensibiliséierung

Fir awer niewent dem „Zenter“ an deene „Maacher“ och deenen anere regionale Landjugendgruppen – wéi Cliärref, Furen, Dikkrich, Süden an Uewersauer – d’Geleeënheet ze bidden, fir hire Bäitrag ze leeschten, wat d’Sensibiliséierung am Kader vun der Entwécklungszesummenaarbecht betrëfft, gouf op enger rezenter Journée de réflexion vun der „Lëtzebuerger Landjugend – Jongbaueren a Jongwënzer“ proposéiert, datt och si, d’Idi vun enger „Journée de sensibilisation“ iwwerhuele kënnent. De Comité vun der Landjugend Cliärref huet sech doropshi spontan bereet erkläert a seng Verantwortung geholl.

Wéi dës Fotoen et bewiese kann d’Aktioun vun deene Verantwortleche vun deene Cliärrefer als grouss Succès betruecht ginn. Si konnten vill vun hire jonke Membere fir déi gutt Saach motivéieren esou datt vill Frënn a Bekannte vum regionale Grupp a vun der ONG um Rendezvous waren.

Am Numm vum Verwaltungsrat soe mir dem Comité – mat sengem President Fränz Schlechter – an alle jonke Membere vum Grupp e ganz grouss Merci fir dee beispillhaften Asaz am Hall polyvalent zu Klierf.

Vill weider Fotoen ënner www.jongbaueren.lu.

All deenen, déi sech am Virfeld vun der Aktioun an um Dag vun der Kooperatioun selwer fir déi gutt Saach agesat hunn, e ganz grouss Merci!

Ënnerstëtzung vun eiser Kooperationsaarbecht duerch d'regional Gruppe vun der LLJ - JB & JW

Ophire Generalversammlungen 2015 hunn déi regional Gruppe vun der Lëtzebuurger Landjugend - Jongbaueren a Jongwënzer op en Neits hir Solidaritéit mat de männerbemëttelte Länner aus dem Süden duerch aussergewöhnlech generéis Donen ausgedréckt.

D'LLJ Cliäref (Foto uewen) huet d'Aarbecht vun der ONG am Interessi vun der lokaler Bevëlkerung am Burkina Faso, am Kamerun an am Kongo deemno mat 1.500 €, d'LLJ Furen (Foto an der Mëtt) mat 5.000 €, d'LLJ Zenter mat 2.000 € (Foto ënnen) an d'LLJ Maacher (keng Foto) mat 500 € ënnerstëtzt.

Déi respektiv Vertrieder vun der ONG hunn de Verantwortlechen aus de Gruppen e grouse Merci ausgeschwat, fir dës Ënnerstëtzen, déi en Encouragement duerstellen, wat d'Entwécklungszesummenaarbecht an deenen uewe genannte Länner betrëfft.

Ënnerstëtzung vun eiser Kooperatiounsarbeit duerch d'regional Gruppe vun der LLJ - JB & JW

Och de Landjugendgrupp Süden huet d'Entwécklungs-
zesummenaarbecht vum Service Coopération vum de
Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer am Kader vu
senger uerdentlecher Generalversammlung 2016 mat
engem aussergewöhnleche generéisen Don ënnerstëtzt.

Memberen aus dem Comité hunn dem Abbé Romain
Richer bei där Geleeënheet e Scheck am Wäert vun
2.000 € iwwerreicht.

Weider Ënnerstëtzungen

De 25. Mäerz 2015 hunn déi Verantwortlech vun der
Gemeng Ierpeldeng op eng Scheckiwwerrechung an
d'Schlass agelueden. Zesumme mat de Memberen aus
dem Schaffen- a Gemengerot huet den Här Buerger-
meeschter Claude Gleis, dem Abbé Romain Richer,
President vun der ONG, e Scheck am Wäert vun 2.000 €
iwwerreicht, fir domat d'Aarbechten, déi un der klenger
Maternité am „Centre de santé Sainte Marie“ zu Soa am
Kamerun realiséiert ginn, ze ënnerstëtzen. Detailer zu
dësem Projet fënnt deen Interesséierten op de Säiten
18 – 19 vun dëser Publikatioun.

E Méindeg, den 28. Oktober 2015
hunn d'Pensionnaire vun der
„Résidence des Ardennes“ op eng
Scheckiwwerrechung zugonschte
vun de Kooperatiounsprojete vun
der ONG op Klierf agelueden.

Am Kader vun enger klenger
sympathescher Feier ass dem
Abbé Romain Richer deen offizielle
Scheck am Wäert vun 1.535 €
iwwerreicht ginn. Dës Zomm
hunn d'Bewunner vum Altersheim
am Lafvum Joer duerch de Verkaf
vu verschiddene selwergemaachte
Produite gesammelt. Mat vill
Léift goufe vun hinnen Zocker-
wäffeler gebak, Gebeess ge-
kacht, Likör gemaach, Strëmp
gestréckt a Lavendel-Säckelcher
gebitzt, fir se am Interessi vun der
gudder Saach un d'Fra/de Mann
ze bréngen.

Déi gesammelt Sue fléissen deemno integral an d'Aktioun „Neit Equipement fir d'Maternité vu Soa am Kamerun“, mat där de
Verwaltungsrot vun der ONG déi Verantwortlech vun der klenger Maternité beim Beschafte vun néidegem Material ënnerstëtzt
(Säit 19 vun dëser Publikatioun).

Sympathesch Ënnerstëtzung duerch d'Kommionskanner vu Walfer

Foto: Gilbert Linster

Bei Geleeënheet vun hirer Éischter Helleger Kommion hunn d'Kommionskanner vu Walfer deelweis op Kadoe verzicht, fir hir Solidaritéit mat de Frae vu Soa am Kamerun zum Ausdrock ze bréngen.

Hei gouf 2014 – mat der Hëllef vun der ONG-D „Lëtzebuerger Jongbauere a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.“ an der Ënnerstëtzung vum Lëtzebuerger Kooperatiounsministär – am Dispensaire, dee vun de Soeurs de Sainte Marie vu Soa a Zoétélé geréiert gëtt, den Ubau an den Equipement vun enger klenger Maternité realiséiert.

D'Soeurs de Sainte Marie vu Soa a vu Zoétélé am Kamerun gehéieren zënter laange Joren zu de Partner vun der ONG-D. 2011 – 2012 gouf zu Soa en Dispensaire ausgebaut an equipéiert, fir der grousser Demande vun der Bevëlkerung nozekommen, déi hir medezinesch Versuergung garantéiere sollt. Ufanks 2014 konnten dunn déi éischt Aarbechten un engem neie Fligel am Dispensaire an Ugrëff geholl ginn, deem ausschliesslech de schwangere Fraen an/oder de jonke Mamme mat hire Bébéen zur Verfügung steet. Si gi getrennt vun de Kranken, déi niewendrun am Dispensaire behandelt ginn, en charge geholl.

No der Realisatioun vun dësem eestäckege Bau mat engem Espace fir Accueil, enger Salle d'accouchement,

engem Aarbechtsraum, fënnef Benzelzëmmer an zwee Gemeinschaftszëmmer, stinn de Fraen 13 Better a 7 Wéien zur Verfügung. D'Statioun ass mat deenen néidegen Instrumenter a Maschinnen equipéiert ginn. Dësweidere gouf eng Jeep ugeschaf, déi als Ambulanz agesat gëtt. Alles an allem huet de Projet sech op **236.732,44€** beziffert, vun deenen 2/3 vum Lëtzebuerger Kooperatiounsministär iwwerholl gi sinn.

D'Madame Marie-Claude Dornseiffer-Marx, Vize-presidentin vun der ONG-D, ass e Freideg, den 3. Juli 2015, bei der offizieller Scheckiwwerrechung am Detail op de Kooperatiounsprojet agaang an huet de Kommionskanner erklärt, datt hiren Don e schéine Bäitrag duerstellt, fir d'Accouchement an de Suivi vun de Bébéen an der Maternité zu Soa ënner gudder Konditiounen duerchzeféieren. Déi **3.000€**, déi vun de Kanner gespent goufen, fléissen deemno direkt a weidert Material, dat vun de Verantwortlechen ugefrot ginn ass, fir déi kleng Maternité optimal ze equipéieren.

Am Numm vum Verwaltungsrat vun der ONG-D drécke mir de Kanner an dem Initiator vun der Aktioun, dem Abbé Leo Wagener, e ganz ganz grousser Merci aus, fir dee wonnerbare Gest vu Solidaritéit

Wonnerbare Gest vun der Schoulgemeinschaft vum LTA

EFreideg, den 18. Dezember 2015 hunn déi Verantwortlech aus dem Lycée Technique Agricole (LTA) vun Ettelbréck am Kader vun enger Reunioun vun der „Cellule de Développement Scolaire“ op eng Scheckiwuerreechung zugongschte vun der Kooperatiunsszusummenaarbecht an Afrika vun eiser ONG-D invitéiert. Bei där Geleechenheet konnt en Deel vum Erléis vum Fréijoersmaart – deen 2015 eng éischte Kéier während der järelecher Porte ouverte vum LTA organiséiert gouf – un d'Vertreieder vum Service Coopération vun de „Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer“ iwwerreecht ginn.

De Fréijoersmaart gouf vun de Schüler vun der 13e Agricole – an Zesummenaarbecht mat de Professerer an

der ganzer Schoulgemeinschaft – organiséiert. D'Initiativ fir d'Porte ouverte mat engem Fréijoersmaart ze verbannen ass am Laf vum Schouljoer vun der Journée pédagogique ausgaangen. Eng Rei vu Produzente mat regionale Produkter haten sech och spontan bereet erklärt fir matzemaachen.

Am Numm vum Verwaltungsrot vun der ONG-D soe mir den Initiatoren an der ganzer implizierter Schoulgemeinschaft e ganz grouse Merci fir dëse schéine Gest zugongschte vun der mannerbemëttelter Bevëlkerung am Kamerun. Déi gespente Zomm (1.500 €) fléisst integral an d'Aktioun „Neit Equipement fir d'Maternité vu Soa am Kamerun“.

Bäiledskaarte fir e gudden Zweck

zugongschte vun der Entwécklungsszusummenaarbecht vun de Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer am Interessi vun der ländlecher Bevëlkerung an Afrika

Mir weisen drop hin, datt dir dës Bäiledskaarte bei engem Stierf-fall an der Zentral vun der *Lëtzebuerger Landjugend – Jongbaueren a Jongwënzer* ufroe kënn.

Bannendra fannt dir en Text aus dem Johannes-Evangelium (Joh, 12,24): „Wenn das Weizenkorn nicht in die Erde fällt und stirbt, bleibt es allein. Wenn es aber stirbt, bringt es reiche Frucht.“

Den Erléis vum Verkaf kënn der Entwécklungsszusummenaarbecht vun der ONG **Lëtzebuerger Jongbaueren a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.** zegutt. Informatiounen iwwer d'Aarbecht zugongschte vum Bauerestand an Afrika fënnt deen Interesséierten ënner www.jongbaueren.lu.

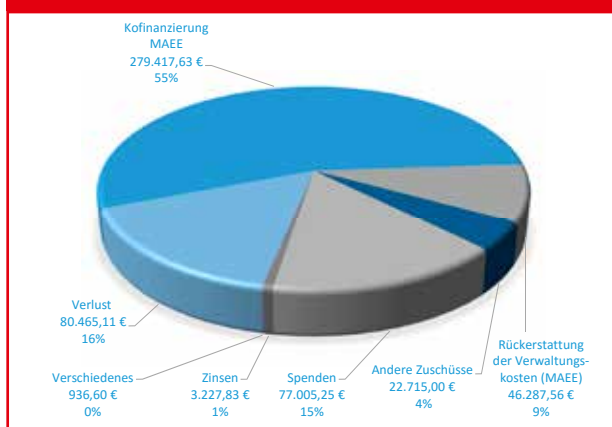
D'Bestellung kënn dir maachen iwwer Tel.: 44743-252, Fax: 44743-563 oder per E-mail: jbjwsc@pt.lu mat dem Vermierk: *Bestellung vun ..... Bäiledskaart (en)*. **Präis pro Kaart: 2,50 € (+ Porto)**

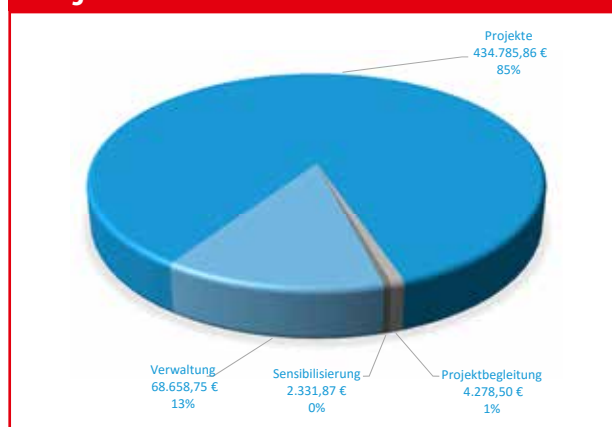
Finanzaufkommen 2015

Projekt	Betrag
BURKINA FASO – Imasgo: Konsolidierung des Potenzials des Centre Technique d'Amélioration de la traction Asine – CTA	174.515,77 €
BURKINA FASO – Zambélé: Ausbau der Infrastrukturen der Grundschule und Versorgung der Dorfbewohner mit Wasser	90.482,01 €
Demokratische Republik KONGO – Djuma, Sia, Kikongo Nkoy: Optimierung der pädagogischen und humanitären Aufgaben der lokalen Schwesterngemeinschaften der Soeurs de Sainte Marie	147.809,12 €
KAMERUN – Soa: Bau und Ausstattung einer Entbindungsstation in der Poliklinik in Soa	21.978,96 €
Projektbegleitung	4.278,50 €
Sensibilisierung	2.331,87 €
Verwaltung	68.658,75 €
Gesamtsumme für 2015:	510.054,98 €

Einnahmen 2015

Ausgaben 2015

Wir bedanken uns sehr herzlich

bei den regionalen Gruppen der LLJ – JB & JW sowie bei allen Spendern
und den Ministerien für Entwicklungszusammenarbeit und Landwirtschaft für die gewährte Unterstützung!

Verwaltungsrat

Präsident: RICHER Romain, Abbé
1. Vizepräsident: SCHILTGES Carlo
2. Vizepräsidentin: DORNSEIFFER-MARX Marie-Claude
Kassiererin: LISARELLI-SCHLEICH Marianne
Sekretär: GLODT François

Mitglieder: JANSSEN Carlo
KRISCHLER Tanja
MAJERUS-CLEMES Martine
MITSCH Philippe
SCHARES-LEONARDY Conny
WOLTER-HILGERT Fernande

Lëtzebuurger Jongbauern a Jongwënzer – Service Coopération a.s.b.l.

5, avenue Marie-Thérèse • L-2132 Luxembourg

CCPLLULL: LU05 1111 0050 3083 0000

CCRALULL: LU32 0090 0000 0157 8004

www.jongbauern.lu

E-mail: jbjwsc@pt.lu

Tel: 44743 - 252 / 44743 - 564

Fax: 44743 - 563